

F 171
1947

F

საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს ბრძანებითა
და განკარგულებათა

პრებული

წელიწადი მათთ

№ 7	Сборник приказов и Распоряжений Министерства Просвещения Груз. ССР	1947 წ.
-----	---	---------

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 1058 1947-48 სასწავლო წლისათვის დროულად და სათანადოდ მომზადების შესახებ 2 გვ.
2. ბრძანება № 1981 1946-47 სასწავლო წელს კურსდამთავრებულ ოქროსა და ვერცხლის მედლების კანდიდატთა საგამოცდო წერითი ნაშუშევრების ანალიზის შედეგები გეომეტრია-ტრიგონომეტრიაში 13 "
3. ბრძანება № 1982 1946-47 სასწავლო წელს ოქროსა და ვერცხლის მედალოსნების კანდიდატთა წერითი ნაშუშევრების შედეგების შესახებ ალგებრაში 17 "
4. ბრძანება № 1994 საქართველოს სსრ სკოლების ძირითადი ამოცანების შესახებ 1947-48 სასწავლო წელში 22 "
5. მიმართვა—განათლების განყოფილების გამგეებსა და რვაწლიანი და საშუალო სკოლის დირექტორებს 29 "
6. სასწავლო გეგმა—ქართული დაწყებით, რვაწლიანი და საშუალო სკოლებისა 1947-48 სასწავლო წლისათვის 30 "
7. განმარტება 31 "
8. Приказ № 1994 Об основных задачах школ Грузинской ССР в 1947-48 учебном году 32 "
9. Приказ № 1983 О результатах экзаменационных письменных работ учащихся одиннадцатых классов—кандидатов на золотую и серебряную медаль в конце 1946-47 учебного года 39 "
10. Раз'яснение 45 "
11. Учебный план—русских начальных, восьмилетних и средних школ Грузинской ССР на 1947-48 учебный год 46 "
12. Учебный план—азербайджанских и армянских начальных, восьмилетних и средних школ Грузинской ССР на 1947-48 учебный год 47 "

თბილისი 1947 წ.

ბრძანება № 1058

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადგი

1947 წლის 28 მაისი

1947-48 სასწავლო წლისათვის საქართველოს სსრ დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლებისა, საბავშვო ბაღებისა და საბავშვო სახლების დროულად და სათანადოდ მომზადების მიზნით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს 1947 წლისათვის II და III კვარტალებში სკოლების შეკეთების გეგმა შემდეგი სახით: სულ 4157 ობიექტი, მათგან კაპიტალური შეკეთება 332, ხოლო მიმდინარე შეკეთება 3835 სკოლის შენობის, 216 საბავშვო ბაღისა და 26 საბავშვო სახლისა (განაწილება ავტონომიური რესპუბლიკებისა, ოლქისა, ქალაქებისა და რაიონების მიხედვით, თან ერთვის დანართი № 1).

2. სასკოლო შენობათა კაპიტალური შეკეთებისათვის გამოყოფილი ასიგნობანი განაწილდეს № 2 დანართის მიხედვით.

3. წინადადება მიეცეს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და ყველა რაიონის განათლების განყოფილებათა გამგეებს და სკოლებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებათა დირექტორებს (გამგეებს):

ა) სასწრაფოდ დააყენონ საკითხი ადგილობრივი ხელმძღვანელი ორგანოების წინაშე და დროულად დაიწყონ შენობათა შეკეთება;

ბ) სისტემატურად უხელმძღვანელონ შენობათა შეკეთების საქმეს და უზრუნველჰყონ მისი დამთავრება არაუგვიანეს 1947 წლის 25 აგვისტოსა;

გ) ამავე ვადებში უზრუნველჰყონ სასკოლო ინვენტარის—მერხების, დაფების, კარადების, მაგიდების, სკამების მალაზხარისხოვნად შეკეთება.

4. ახალი ინვენტარის შექმნისათვის გათვალისწინებული თანხა ავტონომიური რესპუბლიკებსა და ოლქსა, ქალაქებსა და რაიონებს შორის განაწილდეს № 3 დანართის მიხედვით.

5. სასკოლო ინვენტარით სკოლებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულების დროულად უზრუნველყოფის მიზნით, დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგების განყოფილებას:

ა) უმოკლეს ვადებში უზრუნველჰყოს სასკოლო ინვენტარის დამამზადებელი წარმოებანი და რაიონისა და ქალაქის განათლების განყოფილებანი სასკოლო ინვენტარის ტექნიკური ნახაზებითა და სპეციფიკაციით;

ბ) დროულად მოახდინოს სასკოლო ინვენტარის დამამზადებისათვის საქართველოს სსრ სატყეო მრეწველობის სამინისტროს, სსრ კავშირის ქალაქისა და ცელულოზის ინგურკომბინატისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საკურორტო და ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების სამმართველოს ხაზით რაიონებისათვის გამოყოფილი მერქანის ათვისება;

გ) დიდაქტიკურ ხელსაწყოთა საწარმოში ა/წ 1 სექტემბრამდე დაამზადოს 1200 მერხი და 2000 დაფა.

6. წინადადება მიეცეს ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს, მაქსიმალურად გამოიყენონ ადგილებზე არსებული ყველა შესაძლებლობა, შეადგინონ ინვენტარის დამამზადების ზუსტი გეგმა და სასწავლო წლის დასაწყისისათვის უზრუნველჰყონ მისი შესრულება.

7. ნახმარი სტაბილური სახელმძღვანელოების შესყიდვის გეგმა ავტონომიურ რესპუბლიკებისა, ოლქისა, რაიონისა და ქალაქის განყოფილებებს შორის განაწილდეს № 4 დანართის მიხედვით.

წინადადება მიეცეს ავტონომიური რესპუბლიკების სახალხო განათლების სამინისტროებს, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებს დროულად უზრუნველჰყონ დაწესებულ გეგმის მიხედვით ნახმარი სტაბილური სახელმძღვანელოების შესყიდვა.

8. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრების სამმართველოს:

ა) ა/წ 30 ივნისამდე დაამთავროს საშუალო და უმაღლეს პედაგოგიური სკოლების კურსდამთავრებულთა დანიშვნა და მასწავლებელთა კადრების გადაჯგუფება;

ბ) ორგანიზებულად მოაწყოს მასწავლებელთა საზაფხულო გადამზადება, დროულად უზრუნველჰყოს კურსები პროგრამებით, სახელმძღვანელოებითა და კვალიფიციური ლექტორებით.

9. დაევალოს სსრ განათლების სამინისტროს დაწყებით და საშუალო სკოლების სამმართველოს:

ა) დაწესებულ ვადებში გადასცეს სახელმძღვანელო წიგნები

გამომცემლობას, ყოველდღიური მეთვალყურეობა დააწესოს წიგნების ბეჭდვის საქმეზე და ამ წიგნების ბეჭდვის დარგში რაიმე შეუფერხებლობის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ დასვას საკითხი პირადად საქმის წინაშე;

ბ) 20 აგვისტომდე უზრუნველჰყოს სკოლები საჭირო პროგრამებით;

10) სახელმძღვანელო წიგნებისა და სხვადასხვა სასწავლო წიგნებით სკოლების შეუფერხებლად და თანაბრად მომარაგების მიზნით:

ა) საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგების სამმართველომ მოსწავლეთა კონტინგენტის მიხედვით ზუსტად გაანაწილოს რაიონებსა და ქალაქებზე სახელმძღვანელოები, სხვა სასწავლო ნივთები და უზრუნველჰყოს მათი დაყვანა ადგილებამდე;

მტკიცე კონტროლი დააწესოს განათლების განყოფილებებსა და წიგნებით მოვაჭრე ორგანიზაციებზე, რათა წიგნები და სასწავლო ნივთები თანაბრად ნაწილდებოდეს სკოლათა შორის, კონტინგენტის შესაბამისად;

ბ) ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა სისტემატური კავშირი დაამყარონ სამომხმარებლო კოოპერაციის ადგილობრივ გამგეობებსა და „საქწიგნის“ მაღაზიებთან, მიღებისთანავე გაანაწილონ წიგნები და სხვა სასწავლო ნივთები სკოლათა შორის და უზრუნველჰყონ მათი შეუფერხებლივ მიტანა და გასაღება ყველა სკოლაში.

11. დაევალოს რაიონისა და ქალაქების განყოფილებათა გამგეებს, დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლის დირექტორებს, (გამგეებს), ზუსტად აღრიცხონ სკოლებში ახლად ჩასაბმელი და განთესილი ბავშვები და უზრუნველჰყონ მათი ჩაბმა სათანადო კლასებში.

12. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგების, დაწყებითი და საშუალო სკოლების, კადრებისა, მუშა-ახალგაზრდობისა და მოზრდილთა სკოლების სამმართველოებს სისტემატურად მიავლინონ მუშაკები ადგილებზე ამ ბრძანების შესრულების შესამოწმებლად და მიიღონ ყველა საჭირო ღონისძიება, რათა სკოლები მომზადებულად შეხვდნენ ახალ სასწავლო წელს.

13. საკითხი საქართველოს სსრ დაწყებითი, რვა წლიანი და საშუალო სკოლების ახალი 1947-48 სასწავლო წლისათვის მზადების შესახებ მოსმენილ იქნეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიაზე ა/წ 20 ივნისს, 20 ივლისს და 20 აგვისტოს.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი **3. კუპრაძე**

გ ე გ ე ე

სახკოლო შენობების, საბავშვო ბაღებისა და საბავშვო სასტუმროების
კაპიტალური და მიმდინარე რემონტისა 1947 წლის მეორე და
მესამე კვარტალებისათვის.

	სარემონტო სკოლების რაოდენობა	მიმდინარე	სარემონტო საბავშვო ბაღების რაოდენობა	სარემონტო საბ. სასტუმ. რაოდენობა	შენიშვნა
1. აფხაზეთის ასსრ	15	410	24	1	
2. აჭარის ასსრ	10	365	15	2	
3. სამხრეთ-ოსეთის ა/ო	5	342	4	3	
1. ქალ. თბილისი	58	33	45	—	
2. „ ქუთაისი	25	—	16	1	
3. „ ფოთი	8	10	6	—	
4. „ ქიათურა	1	4	3	—	
1. აბაშის რაიონი	3	40	1	—	
2. ადიგენის „	3	46	—	—	
3. ამბროლაურის „	5	58	—	—	
4. ასპინძის „	3	20	—	—	
5. ახალქალაქის „	4	65	1	—	
6. ახალციხის „	4	54	4	1	
7. ახმეტის „	2	51	—	—	
8. დმანისის „	3	60	—	—	
9. ბოგდანოვკის „	1	28	—	—	
10. ბორჯომის „	3	44	6	1	
11. მარნეულის „	5	70	—	—	
12. ბოლნისის „	3	44	—	—	
13. ვანის „	2	43	1	—	
14. გეგეჭკორის „	5	62	4	1	
15. გორის „	10	131	2	1	
16. გურჯაანის „	4	19	1	1	
17. დუშეთის „	4	135	1	—	
18. ხ/სვანეთის „	2	41	—	—	
19. ზესტაფონის „	4	49	2	—	
20. ზუგდიდის „	5	64	6	1	
21. ყაზბეგის „	2	28	1	—	
22. კაჭრეთის „	3	20	—	—	
23. გარდაბანის „	2	13	1	—	
24. ქარელის „	2	91	—	—	
25. კასპის „	2	71	7	1	

	სარემონტო სკოლების რაოდენობა	მიწდინარე	სარემონტო საბავშვო ბაღების რაოდენობა	სარემონტო საბ. სახლ. რაოდენობა	
26. ყვარელის რ-ნი	2	18	3	—	
27. ქვ. სვანეთის "	2	34	1	—	
28. კლუხორის "	2	9	2	—	4
29. ქუთაისის "	5	39	1	—	—
30. ლაგოდეხის "	3	48	1	—	—
31. ლანჩხუთის "	4	50	2	—	—
32. მახარაძის "	7	60	1	—	1
33. მაიაკოვსკის "	3	30	—	—	—
34. მცხეთის "	3	50	3	—	—
35. ონის "	4	43	1	—	—
36. ორჯონიკიძის "	2	61	1	—	—
37. საგარეჯოს "	3	37	2	—	—
38. სამტრედიის "	4	34	5	—	1
39. საჩხერის "	5	46	2	—	1
40. სიღნაღის "	5	21	5	—	1
41. თბილისის "	5	51	9	—	—
42. თელავის "	6	26	4	—	2
43. თეთრიწყაროს "	3	78	2	—	—
44. თიანეთის "	1	37	1	—	—
45. ტყიბულის "	2	27	—	—	—
46. ხაშურის "	5	70	2	—	1
47. ხობის "	2	26	3	—	—
48. ცაგერის "	2	50	2	—	—
49. წალენჯიხის "	2	44	1	—	—
50. წალკის "	4	39	—	—	—
51. წითელწყაროს "	4	18	1	—	—
52. წყალტუბოს "	4	27	1	—	—
53. ცხაკაიას "	5	61	4	—	—
54. წულუკიძის "	4	33	1	—	—
55. კიათურის "	2	50	—	—	1
56. ჩოხატაურის "	5	48	2	—	—
57. ჩხარის "	2	21	1	—	—
58. ჩხოროწყუ "	2	38	1	—	—
ს უ ლ	322	3835	216	26	

ბანანილეა

ასიგნოებებისა კაპიტალური რემონტისათვის საქართველოს სახელმწიფო განათლების სამინისტროს ადგილობრივი ბიუჯეტით 1947 წლისათვის

(ათას მანეთებში)

	მასობრივი ქალაქი	სკოლები სოფელი	ს ს ს	საბავშვო ბაღები	საბავშვო სახლები
1. აფხაზეთის ასსრ	350	450	600	110	100
2. აჭარის ასსრ	200	374	574	90	100
3. სამხ.-ოს. ა/ო	54	250	304	40	120
1. ქალ. თბილისი	2900	—	2900	600	—
2. " ქუთაისი	670	—	670	160	20
3. " თოთი	350	10	360	50	—
4. " კიათურა	40	—	40	20	—
1. აბაშის რაიონი	20	135	155	5	—
2. ადიგენის "	20	120	140	—	—
3. ამბროლაურის "	20	150	170	—	—
4. ახალქალაქის "	33	140	173	5	—
5. ასპინძის "	—	130	130	—	—
6. ახალციხის "	39	110	149	5	40
7. ახმეტის "	—	110	110	—	—
8. ბოკდანოვკის "	—	75	75	—	—
9. ბორჯომის "	50	160	200	50	80
10. ბოლნისის "	20	115	135	—	—
11. ვანის "	—	100	100	5	—
12. გარდაბანის "	—	60	60	20	—
13. გეგეჭკორის "	—	200	200	15	95
14. გორის "	100	400	500	15	30
15. გურჯაანის "	25	155	180	5	50
16. დმანისის "	—	130	130	—	—
17. დუშეთის "	15	215	230	5	—
18. ზ/სვანეთის "	—	90	90	—	—
19. ზესტაფონის "	30	160	190	15	—
20. ზუგდიდის "	80	240	320	40	50
21. ყაზბეგის "	—	100	100	5	—
22. კაპრეთის "	—	140	140	—	—
23. კარელის "	—	160	160	—	—
24. კასპის "	20	130	150	30	65
25. ყვარელის "	—	100	100	10	—

	მასობრი კალაქი	სკოლები სოფელი	ს შ ს	საბავშვო ბაღებში	საბავშვო ბაღებში
26. ქვ. სვანეთის	—	80	80	5	—
27. კლუზორის	—	60	60	20	200
28. ქუთაისის	—	80	80	5	—
29. ლაგოდეხის	10	150	160	10	—
30. ლანჩხუთის	20	140	160	10	—
31. მარნეულის	20	180	200	—	—
32. მახარაძის	110	230	340	20	130
33. მაიაკოვსკის	—	140	140	—	—
34. მცხეთის	30	140	140	10	—
35. ონის	90	150	240	10	—
36. ორჯონიკიძის	20	130	150	10	—
37. საგარეჯოს	—	155	155	10	—
38. სამტრედიის	40	160	200	30	70
39. საჩხერის	140	130	270	15	30
40. სიღნაღის	35	155	190	10	40
41. თბილისის	20	230	250	15	—
42. თელავის	50	150	200	25	90
43. თეთრიწყაროს	20	150	170	20	—
44. თიანეთის	—	90	—	5	—
45. ტყვიბულის	20	90	110	—	—
46. ხაშურის	40	190	230	15	100
47. ხობის	—	90	90	15	—
48. ცაგერის	20	100	120	10	—
49. წალენჯიხის	—	100	100	5	—
50. წალკის	15	135	150	—	—
51. წითელწყაროს	15	100	115	10	—
52. წყალტუბოს	60	100	160	15	—
53. ცხაკაიას	50	210	2 0	50	—
54. წულუკიძის	40	140	180	15	—
55. კიათურის	—	110	110	—	40
ს უ ლ . . .	5901	9249	15150	1700	1570

სკოლებისა, საბავშვო ბაღებისა და სახლებისათვის 1947 წელში ინვენტარის შექმნისა და რემონტისათვის გათვალისწინებული თანხების განაწილება

რაიონის დასახელება	ს კ ო ლ ე ბ ი			საბავშვო ბაღები	საბავშვო სახლები
	სასწავლო მოწყობილობა	სამეურნეო მოწყობილობა	ს უ ლ		
1	2	3	4	5	6
1. აფხაზეთის ასსრ	87,7	626,6	717,3	—	137,8
2. აჭარის ასსრ	61,3	447,1	508,4	—	169,4
3. სამხ.-ოს. ა/ო	43,6	501,0	344,6	—	145,8
1. ქალ. თბილისი	88,6	1751,7	1840,5	104,5	97,0
2. " ქუთაისი	15,8	139,4	155,2	—	63,8
3. " ფოთი	7,2	60,9	68,1	—	—
4. " კიათურა	2,6	22,8	25,4	—	—
1. აბაშის რაიონი	9,7	67,1	76,8	—	—
2. ადიგენის "	7,9	64,1	62,0	—	—
3. ამბროლაურის "	11,2	77,2	88,2	—	—
4. ასპინძის "	4,9	32,9	37,8	—	—
5. ახალქალაქის "	18,4	128,3	146,7	—	—
6. ახალციხის "	12,5	91,2	103,7	—	48,2
7. ახმეტის "	8,7	58,6	67,3	—	—
8. ბოგდანოვკის "	9,1	61,0	70,1	—	—
9. ბორჯომის "	10,8	81,7	92,5	—	36,2
10. ბოლნისის "	9,4	67,5	76,9	—	—
11. ვანის "	11,9	80,4	98,3	—	—
12. ვარდაბანის "	4,5	34,5	37,0	—	—
13. გეგეჭკორის "	15,2	102,2	117,4	—	0,0
14. გორის "	24,8	177,1	201,9	—	32,0
15. გურჯაანის "	9,7	—	—	—	—
16. დმანისის "	11,7	78,6	90,3	—	—
17. დუშეთის "	15,2	104,6	116,8	—	—
18. ზესვანეთის "	6,0	40,6	46,6	—	—
19. ზესტაფონის "	14,4	104,5	118,9	—	—
20. ზუგდიდის "	18,7	136,4	155,1	—	81,0
21. ყაზბეგის "	3,9	26,5	30,4	—	—
22. კაჭრეთის "	6,6	44,3	50,9	—	—
23. ქარელის "	12,4	65,7	98,1	—	—
24. კასპის "	13,1	90,9	104,0	—	116,0
25. ყვარელის "	7,5	50,4	57,9	—	—
26. ქსევანეთის "	4,1	87,6	87,1	—	—
27. ქლუხორის "	3,7	89,8	88,5	—	409,8

რაიონის დასახელება	ს კ ო ლ ე ბ ი			საბავშვო ბაღები	საბავშვო სკოლები
	სასწავლო მოწყობილობა	სავეურ-ნეო მოწყობილობა	ს უ ლ		
1	2	3	4	5	6
28. ქუთაისის	10,0	67,2	77,2	—	—
29. ლაგოდეზის	13,0	90,8	103,8	—	—
30. ლანჩხუთის	10,7	74,9	85,0	—	—
31. მარნეულის	14,9	105,3	120,2	—	—
32. მახარაძის	14,9	105,9	120,8	—	93,
33. მაიაკოვსკის	7,9	59,0	60,9	—	—
34. მცხეთის	9,0	62,3	71,3	—	—
35. ონის	8,6	60,8	69,4	—	28,2
36. ორჯონიკიძის	11,4	76,3	90,7	—	—
37. საგარეჯოს	8,5	57,1	65,6	—	—
38. სამტრედიის	12,0	84,7	96,7	—	110,0
39. საჩხერის	11,0	76,8	87,8	—	54,8
40. სიღნაღის	10,9	78,9	89,8	—	40,2
41. თბილისის	12,0	85,1	97,1	—	—
42. თელავის	11,7	86,8	98,5	—	134,2
43. თეთრიწყაროს	13,5	99,1	106,6	—	—
44. თიანეთის	4,8	32,0	36,8	—	—
45. ტყიბულის	8,6	63,5	72,1	—	—
46. ხაშურის	13,4	97,0	110,4	—	81,0
47. ხობის	7,6	51,0	58,6	—	—
48. ცაგერის	8,5	58,2	66,7	—	—
49. წალენჯიხის	8,2	53,4	63,6	—	—
50. წალკის	13,8	95,8	109,6	—	—
51. წითელწყაროს	6,4	48,2	58,6	—	—
52. წყალტუბოს	8,0	56,1	64,1	—	—
53. ცხაკაიას	12,6	91,6	103,7	—	—
54. წულუკიძის	9,7	71,5	81,2	—	—
55. კიათურის	10,7	71,8	82,5	—	39,0
55. ჩოხატაურის	10,2	68,8	79,1	—	—
57. ჩხარის	6,7	44,8	51,5	—	—
58. ჩხოროწყუს	8,5	57,2	65,7	—	—
ს უ ლ . .	910,5	7574,0	8481,5	104,5	2071,6

ნახმარი სტაბილურა სახელმძღვანელოების შესყიდვის
1947 წლის გეგმა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

რაიონის დასახელება	ქართულ ენაზე	რუსულ ენაზე	სომხურ ენაზე	აზერბაი- ჯანულ ენაზე	ს უ ლ
1 აფხაზეთის ასსრ	—	—	—	—	40.000
2. აჭარის ასსრ	—	—	—	—	25.000
3. სამხ.-ოს. ა/ო	—	—	—	—	15 000
სულ	—	—	—	—	80.000
1. ქალ თბილისი	60 000	30.000	7.000	1.000	98 000
2. " ქუთაისი	7.000	—	—	—	7.000
3. " ფოთი	3.000	1.000	—	—	4.000
4. " კიათურა	3.000	600	—	—	3.600
სულ	73.000	31.600	7.000	1.000	112 000
1. აბაშის რაიონი	13.000	—	—	—	13.000
2. ადიგენის "	1.000	—	—	—	1.000
3. ამბროლაურის "	15.000	—	—	—	15.000
4. ასპინძის "	600	—	—	—	600
5. ახალქალაქის "	4 300	200	5.000	—	9.500
6. აზშეტის "	2.000	—	—	—	2.000
7. ახალციხის "	4 500	1.500	—	—	6 000
8. დმანისის "	1.600	500	—	2.000	4.100
9. ბოგდანოვკის "	—	200	3.800	—	4.000
10. ბორჯომის "	7 100	—	—	—	7.000
11. მარნეულის "	1.500	500	—	4.000	6.000
12. ბოლნისის "	1.500	500	500	1.200	3.700
13. ვანის "	8.000	—	—	—	8.000
14. გეგეჭკორის "	22.000	—	—	—	22.000
15. გორის "	5 000	—	—	—	5.000
16. გურჯაანის "	5.000	—	—	—	5.000
17. დუშეთის "	6.000	—	—	—	6.000
18. ზემო-სვანეთის "	1.500	—	—	—	1.500
19. ზეითუნის "	9.000	—	—	—	9.000
20. ზუგდიდის "	10.600	—	—	—	10 600
21. ყაზბეგის "	400	—	—	—	400
22. კაჭრეთის "	1.500	—	—	—	1.500
23. გარდაბანის "	1.300	1.500	—	2000	4.800
24. ქარელის "	4.700	—	—	—	4.700
25. კასპის "	3.500	—	—	—	3.500

რაიონის დასახელები	ქართულ ენაზე	რუსულ ენაზე	სომხურ ენაზე	აზერბაი- ჯანულ ენაზე	ს. შ. ლ ს. შ. ლ ს. შ. ლ
26. ყვარელის	2600	—	—	—	2600
27. კ/სვანეთის	800	—	—	—	800
28. ქლუხორის	500	500	—	—	1000
29. ქუთაისის	8600	—	—	—	8600
30. ლაგოდეხის	9000	1000	—	—	10000
31. ლანჩხუთის	7500	—	—	—	7500
32. მანარაძის	11000	1000	—	—	12000
33. შაიაკოვესკის	6000	—	—	—	6000
34. შუბუთის	7500	—	—	—	7500
35. ონის	8000	—	—	—	8000
36. ორჯონიკიძის	10500	—	—	—	10500
37. საგარეჯოს	8000	—	—	—	8000
38. სამტრედიის	9900	—	—	—	9900
39. საჩხერის	9800	—	—	—	9800
40. სიღნაღის	9900	—	—	—	9900
41. თბილისის	3000	500	—	—	3500
42. თელავის	9000	—	—	—	9000
43. თეთრიწყაროს	4500	2000	—	—	6500
44. თიანეთის	2600	—	—	—	2600
45. ტყიბულის	4000	—	—	—	4000
46. ხაშურის	6000	—	—	—	6000
47. ხობის	3800	—	—	—	3800
48. ცაგერის	7000	—	—	—	7000
49. წალენჯიხის	9800	—	—	—	9800
50. წალკის	2000	2000	2000	—	6000
51. წითელწყაროს	3000	1000	—	—	4000
52. წყალტუბოს	2600	—	—	—	2600
53. ცხაკაიას	10000	400	—	—	10400
54. წულუკიძის	8000	—	—	—	8000
55. კიათურის	9000	—	—	—	9000
56. ჩოხატაურის	13000	—	—	—	13000
57. ჩხარის	5500	—	—	—	5500
58. ჩხორაოწყუის	5500	—	—	—	5500
სულ რაიონებში	346700	13800	11900	11900	380500
სულ რესპუბლიკაში	419700	44900	18300	10200	573100
მათ შორის					

ბრძანება № 1981

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1947 წლის 11 აგვისტო

1946-47 სასწავლო წელს საქართველოს სსრ საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულ მოსწავლეებს და ვიცეხლის მედიცინის კანდიდატთა საბაგოცდლო წიკრითი ნაშუშევიკების ანალიზის შესახებ ბიომეტრია-ტრიგონომეტრიაში.

გავეცანი რა საშუალო სკოლების მიერ 1946-47 სასწავლო წელს ოქროსა და ვერცხლის მედლების კანდიდატთა საბაგოცდლო წიკრითი ნაშუშევიკებს გეომეტრია-ტრიგონომეტრიაში აღენიშნავ, რომ რესპუბლიკის საშუალო სკოლების მოსწავლეთა დიდი ნაწილის მიერ წიკრითი ნაშუშევიკები უნაკლოდაა შესრულებული, — ნახაზები და აღნიშვნები შესრულებულია წესიერად, სწორადაა გამოყენებული ამოცანის ზოგად ამოხსნისათვის საჭირო გეომეტრიული ფორმულები; კარგადაა მოხდენილი მოცემული სხეულის პირეულის გამოსაანგარიშებელ ფორმულაში უცნობი ელემენტების განსაზღვრა ტრიგონომეტრიულ დამოკიდებულებების საშუალებით, მიღებული ტოლობის გარდაქმნა და სალოგარითმო სახეზე დაყვანა, ლოგარითმების გამოანგარიშება და ანტილოგარითმების პოვნა; ნაშუშევიკებიდან ნათლად ჩანს, რომ მოსწავლეებს მრავალი ამოცანა და მაგალითი ამოუხსნიათ, ბევრი უვარჯიშნიათ და მასალის ღრმა ცოდნა გააჩნიათ. წიკრითი ნაშუშევიკების ასეთ კარგ შედეგებს იძლევა ქ. თბილისის ქალთა მე-2 (მასწავ. ე. ლელაძე), 23-ე (მასწავ. ნ. ძიგავა), ვაჟთა 24-ე (მასწ. დ. გონდაური), 30-ე (მასწ. გ. სიმონია), 32-ე (მასწ. ვ. მელაძე), 21-ე, ქ. ქუთაისის ვაჟთა პირველი, ქალთა პირველი, მიაიკოვსკის პირველი, საჩხერის, ბათუმის, სოხუმისა და თელავის ზოგიერთი სკოლები.

მაგრამ გამომქლავნდა აგრეთვე, რომ ზოგ სკოლაში გეომეტრია-ტრიგონომეტრიის სწავლება ჯერ კიდევ არ დვას საჭირო სიმალეზე, რომ ვარჯიშის საქმე გეომეტრია-ტრიგონომეტრიაში ჯერ კიდევ არადამაკმაყოფილებელია.

ა) არის სკოლები, რომელთა მოსწავლენი ამოცანას ზოგადად კი არ ხსნიან არამედ ტრიგონომეტრიული ტაბულების საშუალებით ცალკე ანგარიშობენ უცნობ ელემენტებს. მაგალითად, თეთრიწყაროს რაიონის მანგლისის რუსული საშუალო სკოლის მოსწავლეები ცალ-ცალკე აწარმოებენ პირამიდის სიმაღლის, აპოთემისა და ფუძის ფართობის რიცხვითი მნიშვნელობის გამოანგარიშებას ნატურალური ტრიგონომეტრიული ტაბულების საშუალებით, რის შემდეგ არითმეტიკულად პოულობენ მოცემული პირამიდის პირეულს. ამასვე ეხედებით ზემო-სვანეთის, ქლუბორის, ყაზბეგისა და ზოგიერთ სხვა საშუალო სკოლებში;

ბ) ყურადღება არ ექცევა ამოცანის ამოხსნის ცალკე ეტაპების რაციონალურად დალაგებას. ახმეტის საშუალო სკოლის მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებში ყველა გარდაქმნა და გამოანგარიშება საჭირო თანამიმდევრობით არაა მოცემული; ქ. თბილისის ვაჟთა მე-13 საშუალო სკოლის მოსწავლეები გამოანგარიშებისას ცალკე პოულობენ მრიცხველისა და მნიშვნელის ლოგარითმების ჯამს, შემდეგ მრიცხველის ლოგარითმს აკლებენ მნიშვნელის ლოგარითმს. მოქმედებათა რაციონალურ დალაგებას ყურადღება არ ექცევა აგრეთვე ქ. თბილისის ქალთა მე-14, სოხუმის ვაჟთა მე-2 და ქალთა მე-3, ცაგერის რაიონის ორბელის, წულუკიძის ვაჟთა და ზოგიერთ სხვა საშუალო სკოლებში;

გ) გეომეტრიული ამოცანების ამოხსნის დროს ცუდად აგებენ ნახაზებს: ტყიბულის მეორე, მახარაძის ქალთა პირველ, ყვარელის პირველ, ავქალის, თეთრიწყაროს რუსულ, წალენჯიხის, წალკის რუსულ, კასპის რაიონის, ახალქალაქისა და ზოგიერთ სხვა საშუალო სკოლების მოსწავლეთა მიერ აგებულ ნახაზებში ნათლად არ ჩანს მთავარი და დამხმარე ხაზები, ნახაზები ისეა აგებული, რომ ელემენტებს შორის დამოკიდებულება არ შეესაბამება ამოცანაში მოცემულ პირობებს;

დ) არა აქვთ მკვიდრი და შეგნებული ცოდნა-ჩვევები ტრიგონომეტრიულ განტოლებათა ამოხსნის ხერხების შერჩევაში. განსაკუთრებით ეს ითქმის წალენჯიხის რაიონის ნაფიჩხოვოს, ჩხოროწყუს რაიონის ახუთის, ბოლნისისა და ცაგერის რაიონის ალპანის საშუალო სკოლების შესახებ. ბოლნისის, მესტიისა და ყაზბეგის საშუალო სკოლის მოსწავლეები ტრიგონომეტრიულ განტოლების ამოხსნისას პოულობენ რა უცნობ კუთხეა ამათუმი ტრიგონომეტრიული ფუნქციით, კმაყოფილდებიან კუთხის მხოლოდ კერძო მნიშვნელობით;

ე) გვხვდება შემთხვევები ტრიგონომეტრიული ფუნქციების, სხვა სიმბოლოების და ფორმულების არა წესიერად ჩაწერისა: მაგალითად, წალენჯიხისა და ჩხარის საშუალო სკოლის მოსწავლეები მათემატიკურ სიმბოლოებს არასწორად წერენ. ალფა-ბეტას არ ჰგავს, ბეტა-ბეტას, იქსი-იქსს და სხვა; ხშირად ტოლობის ნიშანი თავის ადგილზე არაა დაწერილი, არ იციან ფრჩხილების ხმარება, ნამუშევრებში ადგილი აქვს ამოფხეკას, გადაშლას და სხვა მეღნით შესწორებათა შეტანას;

ვ) ზოგიერთი მასწავლებელი წერით ნამუშევრებში გაუსწორებლად ტოვებს შეცდომებს. მაგალითად, ქ. თბილისის ქალთა მე-12 საშუალო სკოლის ერთერთი მოსწავლე წერს: $(1 - \sin \alpha)^2 = \sin 90 - \sin \alpha$; ბოლხისის რუსული საშუალო სკოლის ყველა მოსწავლის ნამუშევრებში ვკითხულობთ:

$$OK = \frac{h}{\operatorname{tg} \alpha}, \text{ ნაცვლად } OK = \frac{h}{\sin \alpha}.$$

მსგავს ფაქტებს ადგილი აქვს ქ. თბილისის ქალთა მე-6, მე-10, მე-13, ქარელის რაიონის აგარის, ზუგდიდის პირველ რუსულ და ზოგიერთ სხვა სკოლებში და ეს შეცდომები მასწავლებელთა მხრივ შეუმჩნეველი დარჩა;

ზ) ზოგიერთი მასწავლებელი მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებაში იჩენს დაუშვებელ ლიბერალობას. მანგლისის რუსული საშუალო სკოლის სამი მოსწავლის მიერ „3“-ზე შესრულებული წერითი ნამუშევარი მასწავლებლის მიერ „5“-ზე შეფასებული. ონის რაიონის ღების საშუალო სკოლის ერთ-ერთი მოსწავლის „5“-ზე შეფასებული ნამუშევარი საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ „3“-ზე შეაფასა. წერითი ნამუშევრების ლიბერალური შეფასების მსგავს მაგალითებს ადგილი აქვს აგრეთვე ქ. თბილისის ქალთა მე-13, ქალთა მე 19, ვაჟთა მე-17, გუდაუთის, მახარაძის რაიონის ნატანებისა და ზოგიერთი სხვა საშუალო სკოლებშიც.

ვ ბ რ ძ ა ნ მ ბ:

1. მათემატიკის მასწავლებლებმა გეომეტრიასა და ტრიგონომეტრიაში თეორიული მასალის შესწავლასთან დაკავშირებით სისტემატურად იმუშაონ ამოცანებისა და მაგალითების ამოხსნაზე; ყოველ ახლად ახსნილ მასალაზე აწარმოონ ვარჯიში ახლად შესწავლილი დებულების ან თეორემის გარშემო; უფრო ხშირად მოაწყონ დამოუკიდებელი სამუშაოები; სისტემატურად მისცენ მოსწავლეებს შინ დავალებანი და შეამოწმონ მათი შესრულება, მეტი ყურადღება

მიაქციონ საკონტროლო წერით მუშაობას; გულდასმით შეამოწ-
მონ ყოველი საკონტროლო და საშინაო წერითი ნამუშევარი; ჩაი-
ნიშნონ მოსწავლეთა მიერ დაშვებული შეცდომები და უაზრობები,
კვეთილზე გაარჩიონ ის მთელ კლასთან, დააწესონ სისტემატური
მეთვალყურეობა მოსწავლეთა მიერ შეცდომების გასწორებაზე.

2. გეომეტრიასა და ტრიგონომეტრიაში მაგალითებზე და ამო-
ცანებზე ვარჯიშობისას განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს ტრი-
გონომეტრიულ იგივეობათა დამტკიცებას, ტრიგონომეტრიულ გამო-
სახულებათა გამარტივებას, ტრიგონომეტრიულ განტოლებათა ამო-
ხსნას, გეომეტრიული სხეულების პირეულის, მოცულობისა და აგრეთვე
ამ სხეულების სხვა ელემენტების გამოანგარიშებას.

3. აღინიშნოს ქლუზორის, თეთრიწყაროს, ზემო-სვანეთის,
წალენჯიხის, ონისა და წალკის განათლების განყოფილებათა გამ-
გეების სუსტი ხელმძღვანელობა და კონტროლი სკოლებზე მათემა-
ტიკის სწავლების საქმეში და დაევალოს მათ განსაკუთრებული ყუ-
რადღება მიაქციონ სკოლებში მათემატიკის სწავლების შესახებ სა-
ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დირექტივების ზუსტად
განხორციელებას.

4. ეს ბრძანება განხილულ იქნას საქართველოს სს რესპუბლი-
კის ყველა სკოლის პედაგოგიურ საბჭოს სხდომაზე 1947 წლის
სექტემბერში და მის საფუძველზე გატარდეს შესაბამისი ღონისძიე-
ბანი.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი ვ. კუპრაძე

ბრძანება № 1982

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1947 წლის 11 აგვისტო

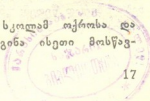
1946/47 სასწავლო წელს საქართველოს სსრ საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულ ოქროსა და ვერცხლის მედალის კანდიდატთა საბამოცდო წერიტიწნამუშავების შედეგების შესახებ ალგებრაში.

გავეცანი რა საშუალო სკოლების 1946-47 სასწავლო წელს გამოსაშვები XI კლასების ოქროსა და ვერცხლის მედალის კანდიდატთა წერიტი წამუშევრების ანალიზს ალგებრაში, აღვნიშნავ, რომ სკოლების მიერ ოქროსა და ვერცხლის მედალით დასაჯილდოებლად წარმოდგენილი კანდიდატების დიდი უმრავლესობა ამოცანის პირობის შესაბამისი განტოლების შედგენის დროს იძლევა უცნობთა შერჩევას, აღნიშვნების შემოტანისა და მოცემულ და საძიებელ სიდიდეებს შორის დამოკიდებულების სრულ, ზუსტ და ლოგიკურად დასაბუთებულ ახსნა-განმარტებას, სწორად ადგენს განტოლებას, ასევე სწორად ხსნის მას, ახდენს ფესვების ანალიზს და მათ შემოწმებას ამოცანის პირობის მიხედვით, განმარტავს მიღებული პასუხის აზრს, იძლევა სწორს და სრულ ახსნა-განმარტებას მაგალითების ამოხსნის დროს, წერს ლიტერატურული ენით და წესიერად აფორმებს ყველა ჩანაწერს.

ალგებრაში წერიტი წამუშევრების კარგ ნიმუშებს იძლევიან: თბილისის ქალთა 23-ე; თელავის ქალთა, მახარაძის ვაჟთა, მაიაკოვსკის, წყალტუბოს, სამტრედიის ქალთა და სხვა საშუალო სკოლების მოსწავლეები.

მაგრამ 1946-47 სასწავლო წლის ბოლოს საშუალო სკოლების მიერ წარმოდგენილ ოქროსა და ვერცხლის მედალოსნობის კანდიდატთა წერიტი წამუშევრებში ზოგიერთ სკოლაში ვერ მოგვეცა დამაკმაყოფილებელი შედეგები.

არის შემთხვევები, რომ საშუალო სკოლაში ოქროსა და ვერცხლის მედალის კანდიდატებად წარმოადგინა ისეთი მოსწავ-

ლევბი, რომელნიც:

1. ამოცანის პირობებში ვერ ერკვევიან და ამოხსნის ხერხების უცოდინარობას ამჟღავნებენ. მაგალითად, ქ. თბილისის ქალთა 24-ე საშუალო სკოლის მიერ ვერცხლის მედიკამენტით დასაჯილდოებლად წარმოდგენილ კანდიდატებს ვერ გაუგიათ ამოცანის პირობა, ამის გამო განტოლების შედგენის დროს დაუშვიათ უხეში შეცდომა და ბოლოს ასეთ ყალბ დასკვნას იძლევიან: „მივიღეთ, რომ პირველი მანქანა მთელ სამუშაოს შეასრულებს 20 საათში, ხოლო მეორე 30 საათში“, და განაგრძობენ: მოცემულობის თანახმად პირველმა საბექდმა მანქანამ შეასრულა სამუშაოს $\frac{3}{5}$ ნაწილი, რის შესასრულებლად დასჭირდა $\frac{3}{5} \cdot 50 = 30$ საათი, ხოლო მეორემ შეასრულა დარჩენილი სამუშაო, ე. ი. მთელი სამუშაოს $\frac{2}{5}$ ნაწილი და მის შესასრულებლად დასჭირდა $\frac{3}{5} \cdot 50 = 30$ საათი. მასწავლებელი ასეთ წინააღმდეგობას და აზრთა შეუსაბამობას ვერ ამჩნევს და ნამუშევარს მაღალ შეფასებას აძლევს.

2. ვერ ახერხებენ განტოლების შედგენის დასაბუთებულ ახსნა-განმარტებას. მაგალითად, წალენჯიხის საშუალო სკოლის მიერ ვერცხლის მედალზე წარმოდგენილი კანდიდატი, ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე ამბობს: „შევადგინოთ განტოლება“ და წერს განტოლებას. განტოლების შედგენის სუსტი დასაბუთების ნიმუშებს იძლევიან ქ. თბილისის ქალთა მე-10, ახალციხის სომხური, ქ. ახალქალაქისა და ზოგიერთი სხვა საშუალო სკოლის მოსწავლეები.

3. განტოლების ამოხსნის შედეგად ორი ან მეტი პასუხის მიღების შემთხვევაში, ვერ ახერხებენ პასუხის აზრის განმარტებას და მისაღები პასუხის შერჩევას, ე. ი. იმის დასაბუთებას, თუ მიღებული ფესვებიდან რომელი გამოდგება ამოცანისათვის და რომელი არა და რატომ?—მაგალითად, ქ. თბილისის ქალთა 26-ე საშუალო სკოლის მოსწავლე წერს: „ამოცანის პირობას დააკმაყოფილებს $X_1 = 18$, ხოლო $X_2 = 4$; უგულებელყოთ“ რატომ არის, „უგულებელყოფილი“ X_2 არაა დასაბუთებული; უარყოფითი ფესვის შესახებ ხშირად წერენ: „მეორე ფესვი არ გამოდგება, რადგან უარყოფითია და სხვ.

4. არ იციან მიღებული ამონახსენისა და ამოცანის პირობის შესაბამისობის შემოწმება და შემოწმებას ახდენენ არა ამოცანის პირობის მიხედვით, არამედ უცნობის მნიშვნელობების შედგენილ განტოლებაში ჩასმით. განსაკუთრებით ითქმის ეს ქ. თბილისის ქალთა მე-12, ჩხოროწყუს და სოხუმის ვაჟთა მე-4 საშუალო სკოლების შესახებ.

5. ხშირად უშვებენ უხეშ შეცდომებს აღნიშვნების არამართებულად შემოტანით. მაგალითად, წერენ: აღნიშნოთ—

$X = \sqrt{X}$ ან $x = \sqrt{X+1}$ ასე შემოაქვთ უცნობების აღნიშვნა ქ. თბილისის ქალთა მე-13, ქ. ქუთაისის ვაჟთა მე-4 და ზოგიერთი სხვა სკოლის მოსწავლეებს.

6. ხშირად მათემატიკურ ცნებებს ერთმანეთში ურევენ. ასე, მაგალითად, გალის რაიონის სკოლებში მოსწავლეები ვერ არჩევენ ერთმანეთისაგან ხარისხსა და ხარისხის მაჩვენებელს, და იმის მაგიერ, რომ ერთმანეთს ხარისხის მაჩვენებლები გაუტოლონ, ახდენენ თვით ხარისხების გატოლებას. ასეთ შეცდომებს ადგილი აქვს სხვა რაიონების სკოლების მოსწავლეთა ნამუშევრებშიც.

7. ზოგიერთი სკოლის მოსწავლენი სუსტ ცოდნას იჩენენ არითმეტიკულ მოქმედებათა წარმოებაში: არ იციან მოქმედებათა თანამიმდევრობა, რის გამო ხშირად მაკლებს და შესაკრებს ერთმანეთს უმატებენ, შერეული რიცხვების შეკრების დროს მათ არაწესიერ წილადებად აქცევენ, მოცემული წილადების საერთო მნიშვნელად მათი მნიშვნელების უმცირეს ჯერადს არ იღებენ, არ ახდენენ წილადების დროულად შეკვეცას და ვერ აწარმოებენ უმარტივეს შემთხვევაშიც კი ზეპირად გამოანგარიშებას. არითმეტიკულ მოქმედებათა წარმოებაში სუსტ ცოდნას იჩენენ ჯვარის (წალენჯიხის რ.), ჩიბათის (ლანჩხუთის რ.), წალენჯიხისა და სხვა საშუალო სკოლის მოსწავლეები.

ამასთანავე წარმოდგენილი ნამუშევრების განხილვის შედეგად დადასტურდა, რომ საშუალო სკოლის მათემატიკის ზოგიერთი მასწავლებელი ზერელედ და უპასუხისმგებლოდ ეკიდება მოსწავლეთა ნაწერების გასწორებას, რის გამო წერით ნამუშევრებში მრავალი შეცდომა გაუსწორებელი აღმოჩნდა. მთელი რიგ შემთხვევებში სკოლის მიერ მაღალ ნიშანზე შეფასებული წერითი ნამუშევრები

განათლების სამინისტროს მიერ დაბალი ნიშნით იქნა შეფასებული. მაგალითად, ქ. თბილისის ვაჟთა მე-17 საშუალო სკოლის ოქროს მედლის კანდიდატის წერიით ნამუშევარი განათლების სამინისტროს მიერ ნიშან 3-ზე იქნა შეფასებული. დაბალი ნიშნით იქნა შეფასებული აგრეთვე ქ. თბილისის ქალთა მე-10, 25-ე, შათხოჯის (წულუკიძის რ.), ფასანაურის (დუშეთის რ.), ცხაკაიას ქალთა და ვაჟთა და სხვა საშუალო სკოლების ოქროსა და ვერცხლის მედალზე წარმოდგენილ კანდიდატთა წერიით ნამუშევრები.

რიგ სკოლებში წერიით გამოცდების ორგანიზაცია ვერ იყო სათანადოთ მოწესრიგებული, ადგილი ჰქონდა მოხწავლეთა მიერ წერიით ნამუშევრების ერთმანეთისაგან გადაწერას, „შპარგალკე-ბით“ ხარვეზობას, კარნახს. ქ. თბილისის მე-20, მე-10, გორის ვაჟთა და ზოგიერთი სხვა სკოლის ოქროსა და ვერცხლის მედალის ზოგიერთ კანდიდატთა წერიით ნამუშევრები ერთმანეთის ასლს წარმოადგენს.

ვთვლი რა, რომ საშუალო სკოლის 1946-47 სასწავლო წლის გამოსაშვები XI კლასების ოქროსა და ვერცხლის მედალზე წარმოდგენილი კანდიდატების წერიით ნამუშევრების ეს ნაკლი შედგება მათემატიკის ზოგიერთი მასწავლებლის დაბალი მომზადებისა, თავისთავზე სუსტი მუშაობისა და ამ საქმისადმი ზოგი სკოლის დირექტორის, მასწავლებლისა და განათლების განყოფილების გამგის უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებისა, **მ ბ რ ძ ბ ნ მ ბ**.

1. მათემატიკის მასწავლებლებმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ამოცანების ამოხსნას განტოლების შედგენაზე, თეორიული მასალის გავლასთან პარალელურად აწარმოონ სისტემატური მუშაობა ამოცანების შედგენაზე და მტკიცედ შეასწავლონ მოსწავლეებს: ა) უცნობის შერჩევა და მისი რაციონალურად აღნიშვნა, ბ) ამოცანის პირობების მიხედვით განტოლების შედგენის ტერხები, გ) განტოლების ამოხსნის რაციონალური გზები, დ) მიღებული ფესვების ანალიზი და ე) ამ ფესვების შემოწმება ამოცანის პირობების მიხედვით.

2. სისტემატურად ტარდებოდეს საკონტროლო წერიითი სამუშაო მათემატიკაში, მოსწავლეებს მოეთხოვოს განტოლების შედგენისა და ამოხსნის შესახებ დასაბუთებული ახსნა-განმარტება, რატომ და როგორი დამოკიდებულება მყარდება მოცემულ და საძიებელ სიდიდეებს შორის, განტოლების თავიდანვე გამარტივება და ამოხსნის უმოკლესი გზით შესრულება, მიღებული ფესვების სრული ანალიზი და ფესვების შემოწმება ამოცანის პირობის მიხედვით; ყოველი საკონტრო-

ლო სამუშაოს გასწორების შემდეგ, როგორც წესი, უნდა ჩატარდეს მოსწავლეებთან საუბარი ნამუშევრებში აღმოჩენილ ტიპური შეცდომების შესახებ.

3. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს წერითი ნამუშევრების გულდასმით გასწორებას; მოსწავლეების მიერ არც ერთი შეცდომა შეუმჩნეველი და აღუნიშნავი არ დარჩეს; მათემატიკურ შეცდომებთან ერთად აღნიშნულ იქნას ორთოგრაფიული და სტილისტური შეცდომებიც, მოსწავლეებს მოეთხოვოს რეცენზირებული ნამუშევრების სათანადოდ გასწორება.

4. სასტიკი კონტროლი დააწესოს დავალების დამოუკიდებლად შესრულებაზე, და არ იქნას დაშვებული მოსწავლეთა მიერ ნამუშევრების ერთმანეთისაგან გადაწერა. გადაწერილი ნამუშევრები შეფასდეს ყველა პირობებში „2“ ან „1“.

5. სკოლის დირექტორები და სასწავლო ნაწილის გამგეები სისტემატურად დაესწრონ მათემატიკის გაკვეთილებს, შეამოწმონ წერითი ნამუშევრების ხარისხი და ხასიათი, თვალყური ადევნონ გასწორებისა და შეფასების სიზუსტეს და საჭირო შემთხვევაში მოსწავლეებს მისცენ სათანადო მითითებანი.

6. განათლების განყოფილების გამგეებმა მთელი წლის განმავლობაში სისტემატური კონტროლი დააწესონ და განახორციელონ ყველა სკოლის მათემატიკის მოსწავლეებელთა მუშაობაზე.

7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დაწესებითი და საშუალო სკოლის სამმართველომ დააწესოს კონტროლი ამ ბრძანების ცხოვრებაში გატარებაზე.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი **3. კუპრაძე**

ბრძანება № 1994

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1947 წლის 11 აგვისტო

საქართველოს სსრ სკოლების ძირითადი ამოცანების
შესახებ 1947/48 სასწავლო წელში.

აღნიშნავ, რომ საქართველოს სსრ სკოლებში სწავლის ვადის გახანგრძლივებამ მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი სასწავლო-სააღმწერდლო მუშაობის გაუმჯობესებას. გასული—1946-1947 სასწავლო წლის შედეგებმა ცხადჰყვეს, რომ თერთმეტწლიან სწავლებაზე გადასვლა ღრმა ხარისხობრივი ცვლილებების დასაბამი შეიქნა, რომ ჩვენი სკოლების მოწინავე მასწავლებლობამ სათანადოდ გამოიყენა ის უპირატესობანი სასწავლო-აღმწერდლოებით მუშაობაში, რაც სწავლის ვადის გადიდებით იქნა გამოწვეული.

არსებითად იქნა გაუმჯობესებული მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის დონე, რაც იმის შედეგად გახდა შესაძლებელი, რომ ეურნალ „ზეზნდასა“ და „ლენინგრადის“ შესახებ საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ისტორიული დადგენილების და მის საფუძველზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დასახული ღონისძიებების გატარებას სკოლები და განათლების ორგანოები დიდი პასუხისმგებლობით ეკიდებოდნენ.

გასულ სასწავლო წელს საგრძნობლად იქნა გადიდებული მოსწავლეთა რიცხვი სკოლებში. სკოლების დიდმა ნაწილმა 1946 წლის პირველ სექტემბრიდანვე ორგანიზებულად დაიწყო მუშაობა, —სწორად იქნა შედგენილი გაკვეთილების ცხრილები, ზუსტად ტარდებოდა სასწავლო რეჟიმი, დიდი ყურადღება ექცეოდა აღმზრდელობით მუშაობას, დისციპლინის განმტკიცებას მოსწავლეთა შორის, მასწავლებლობა სისტემატურად ემზადებოდა და მალაღმარებლად ატარებდა თითოეულ გაკვეთილს და სხვ.

რესპუბლიკის მრავალ სკოლაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცეოდა დედაენისა და ლიტერატურის სწავლებისას ზეპირი და წერილი მეთვლელების კულტურის დონის ამაღლებას, ლიტერატურულ ნაწარმოებთა შინაარსის საფუძვლიანად და ღრმად შესწავლას და ლიტერატურული მოვლენების სწორ, მარქსისტულ-ლენინურ ანალიზს;

რუსული ენის სწავლებისას სიტყვათა მარაგის გამდიდრებას, სიტყვათა და წინადადებათა სწორად და მართებულად გამოთქმას, სწორად კითხვისა და წერის ჩვევათა გამომუშავებას მოსწავლეებში; მათემატიკური დისციპლინების სწავლებისას—სწრაფი ზეპირი თვლად ანგარიშის ჩვევების და სწორ, ლოგიკურად დასაბუთებული მათემატიკური ენის გამომუშავებას და ამ მიზნის მისაღწევად ამოცანებისა და მაგალითების ამოხსნაზე სისტემატური ვარჯიშის წარმოებას; საბუნებისმეტყველო საგნების—ფიზიკის, ქიმიის, ბუნებისმეტყველების სწავლებისას—სასკოლო ექსპერიმენტის გამოყენებას და პრაქტიკულ-ლაბორატორულ მუშაობას, ფიზიკისა, ქიმიისა და ბუნებისმეტყველების სასკოლო კაბინეტების შეგება-მოწყობას. მნიშვნელოვნად იყო აგრეთვე გაუმჯობესებული სამოქალაქო ისტორიისა, გეოგრაფიისა და სხვა საგნების სწავლება.

მოსწავლეთა ცოდნის დონის ამაღლებას დიდად შეუწყობ ხელი იმ გარემოებამ, რომ 1946-47 სასწავლო წელში ვარჯიშისა და განმეორების, გამოცდებისათვის მზადებისა და მოსწავლეთა წარმატების ზუსტად და ობიექტურად შეფასების საქმე სწორად იყო ორგანიზებული, — ვარჯიშისა და განმეორების მთელი წლის განმავლობაში ექცეოდა საგანგებო ყურადღება, გამოცდებისათვის მზადება სკოლებში დროულად დაიწყო და ცოდნის შეფასების საქმეში, გასულ წლებთან შედარებით, უფრო ნაკლებად ჰქონდა ადგილი ლიბერალიზმს.

გამოცდებმა ცხადჰყვეს, რომ რესპუბლიკის მრავალი საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულნი, განსაკუთრებით ქ. ქ. თბილისის, ბათუმის, სოხუმის, გორის, მახარაძისა და თელავის, ზესტაფონის, ხაშურის, სამტრედიის და სხვა რაიონების სკოლებიდან, კარგად არიან დაუფლებულნი მეცნიერებათა საფუძვლებს: ფიზიკაში, ნაკითხია და სათანადოდ ერკვევიან ლიტერატურულ ძოვლებებში; სწორად მეტყველებენ რუსულ ენაზე; საფუძვლიან ცოდნას იჩენენ მათემატიკაში, სამოქალაქო ისტორიაში, გეოგრაფიაში; შეგნებულად აქვთ ათვისებული მეცნიერული კანონები, წესები, დებულებანი ბუნებათმეცნიერებიდან და შესწევთ უნარი ეს ცოდნა პრაქტიკულად გამოიყენონ.

მეცნიერებათა საფუძვლების სწავლების მნიშვნელოვნად გაუმჯობესების შესახებ ნათლად მიუთითებს ის ფაქტი, რომ წელს სიმწიფის ატესტატზე გამოცდები XI კლასის 11.373 მოსწავლიდან ჩააბარა 9771 მოსწავლემ, ანუ 95,8% მაშინ, როდესაც 1945 წელს X კლასის 13.969 მოსწავლიდან გამოცდა ჩააბარა და ატესტატი მიიღო მხოლოდ

7635 მოსწავლემ, ანუ 54,7% სწავლების ხარისხის მნიშვნელოვნად გაუმჯობესების დამადასტურებელია აგრეთვე ის ფაქტი, რომ წელს ოქროსა და ვერცხლის მედალი მიიღო 800-დე მოსწავლემ. საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა თითქმის 9%^{1945 წელს 319} ოქროსა და ვერცხლის მედალი იქნა გაცემული, ანუ მედლებით დაჯილდოვდა კურსდამთავრებულთა მხოლოდ 4%.

იმ მიღწევებთან ერთად, რაც სწავლების ვადის გადიდების პირობებში ამ ერთი წლის—1946/47 სასწავლო წლის განმავლობაში იქნა მოპოვებული, ადგილი აქვს აგრეთვე მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს. ეს ნაკლოვანებანი იმაში გამოიხატება, რომ სწავლა-აღზრდის საქმის გადაჭრით გაუმჯობესება მასობრივად ჯერ კიდევ არ არის მიღწეული და რესპუბლიკის დაწვებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების საკმაოდ დიდი ნაწილი ვერ აძლევს მოსწავლეებს დაწესებულ პროგრამების ფარგლებში საფუძვლიანსა და ღრმა ცოდნას.

საინსპექტორო გამოკვლევების მასალები, წერიტი ნამუშევრების ანალიზი და უმაღლეს სასწავლებლებში მისილები გამოცდების შედეგები ადასტურებენ, რომ რესპუბლიკის საშუალო სკოლების 1947 წლის კურსდამთავრებულთა ნაწილი საშუალო სკოლის კურსის არადაამაკმაყოფილებელ ცოდნას იჩენს. დაბალი ცოდნა გამოამჟღავნეს:

ქართულ ენასა და ლიტერატურაში — ზუგდიდის რაიონის: ორულუს, დარჩელის, რუხის, კახათისა, და ორსანტიის; ბოლნისის რ. ბოლნისის, კასპის რ. ლამისყანის, საგარეჯოს რ. სარაიქალის, ყვარელის რაიონის შილდის, ვანის რაიონის შუაგორასა და ისრითის და ზოგიერთ სხვა საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა.

რუსულ ენაში — ონის რაიონის ღების და უწერის, ქვემოსვანეთის რ. ჯაბუნდრის, ქუთაისის რ. დერჩის, გარის, ზევერის, გალის რ. ოტობაიას, მარნეულის რ. შაუმიანის, ლანჩხუთის რ. ჩოჩბათის, ქ. ზუგდიდისა და წალენჯიხის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა;

მათემატიკურ დისციპლინებში — ამბროლაურის რაიონის ქრებალოს, ქ. ახალქალაქის ქართული საშუალო, ქარელის რაიონის ბრეთის, ზნაურის რ. აენევის, ლანჩხუთის რ. მაპათისა და ნიგვზიანის, ვანის რ. საპრასის, მახარაძის რ. ცხემლის ხიდის და რესპუბლიკის სხვა ზოგიერთ საშუალო სკოლების მოსწავლეებმა;

ფიზიკაში — თეორიულად რაიონის მანგლისის რუსული საშუალო, ყაზბეგის რ. ყაზბეგის და სიონის, ქლუხორის ქართული საშუალო, ონის რ. ღების, წალენჯიხის რ. ლის, ამბროლაურის რ. ჭრებალოს, ცხაკაიას რ. ნოსიორის, გურჯაანის რ. ველისციხის, და ცაგერის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა.

განსაკუთრებით მივაქცევ სკოლის მუშაკთა ყურადღებას იმაზე, რომ სკოლების მნიშვნელოვან ნაწილში, ყოველდღიურ სასწავლო მუშაობაში, ყურადღების ცენტრი გამოსაშვებ კლასებზე გადაიტანეს და სხვა კლასების მოსწავლენი მიივიწყეს. მცირე არაარის ისეთი საშუალო სკოლების რიცხვიც, სადაც ამ არაჯანსაღმა ტენდენციამ კიდევ უფრო საზიანო ხასიათი მიიღო, რაც იმაში გამოხატა, რომ XI კლასებში წინასწარ „შეარჩიეს“ ოქროსა და ვერცხლის მედალოსანთა კანდიდატები და პედაგოგთა კოლექტივი უმთავრესად მათთან აწარმოებდა მუშაობას, დანარჩენი მოსწავლენი ყურადღების გარეშე რჩებოდნენ, ხშირად მათი წარმატების შეფასება გამოცდებზე ზერელედ წარმოებდა და ზოგიერთმა მათგანმა დაუმსახურებლად მიიღო საშუალო სკოლის დამთავრების აქტისტატი.

სწავლა-აღზრდის საქმეში არსებულ ამ ნაკლოვანებათა უმთავრეს მიზეზად იმას ვთვლი, რომ:

ა) რესპუბლიკის სკოლების მასწავლებლობის ერთი ნაწილი სუსტად მუშაობს იდეურ-პოლიტიკური დონისა და პედაგოგიური ოსტატობის ამაღლებაზე და ჯერ კიდევ სუსტია მასწავლებლის მუშაობაზე კონტროლი განათლების ორგანოების მხრივ;

ბ) მრავალ სკოლაში დაქვეითებულია შრომითი დისციპლინა, მოუწესრიგებელია სასწავლო რეჟიმი; მოსწავლეთა მხრივ ადგალი აქვს ხშირ გაცდენებს, უმიზეზოდ დაგვიანებებს, უდისციპლინობას;

გ) ზოგიერთი სკოლის დირექტორი და სასწავლო ნაწილის გამგე თვით ვერ ღვას მოწოდების სიმაღლეზე, შესაფერი ავტორიტეტი არ გააჩნია, და ვერ ხელმძღვანელობს ყოველდღიურ მუშაობაში მასწავლებლობას, არ უწევს მათ კანტროლს და ვერ ახერხებს ერთიანად დარაზმოს მასწავლებლობა სწავლა-აღზრდის წინაშე მდგარ ამოცანების გადასაწყვეტად;

დ) სკოლების ერთ ნაწილს ჯერ კიდევ არ გააჩნია შესაფერი სასწავლო ბაზა, სასწავლო კაბინეტები, დიდაქტიკური ხელსაწყოები, სასკოლო ბიბლიოთეკები და ნაკლებად ჩანს ზრუნვა და ინიციატივა ამ საშუალებებით სკოლის უზრუნველსაყოფად.

საქართველოს სსრ დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების ბისა და განათლების ორგანოების წინაშე 1947-1948 სასწავლო წელს დასახულ იქნეს შემდეგი ძირითადი ამოცანები:

1. სწავლების გარეშე დარჩენილი სასკოლო ასაკის ბავშვების სრულად ჩაბმა სკოლებში და მოსწავლეთა კონტინგენტის მთლიანად შენარჩუნება;

2. სკოლის მუშაკთა შორის შრომითი დისციპლინის შემდგომი განმტკიცება, დადგენილი სასკოლო რეჟიმის განუხრელად და ზუსტად გატარება;

3. აღმზრდელობითი მუშაობის გადაჭრით გაუმჯობესება და მოსწავლეთა შორის მტკიცე დისციპლინის დანერგვა;

4. არა გამოსაშვები კლასებისა და დაბალი და საშუალო წარმატების მოსწავლეთათვის ჯეროვანი ყურადღების მიპყრობა და სკოლის მუშაკთა შორის იმ არაჯანსაღი განწყობილების აღკვეთა, რომლის საფუძველზე, მრავალ სკოლაში არაგამოსაშვებ კლასებსა და დაბალი და საშუალო წარმატების მქონე მოსწავლეებთან მუშაობა ნეორეზისხოვან ამოცანად იყო მიჩნეული;

5. მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის დონის ამაღლება და ამ მიზნით სათანადო მუშაობის ჩატარება დედაენისა, რუსული ენის, ისტორიისა, გეოგრაფიის, ფიზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიისა და სხვა საგნების გაკვეთილებზე;

6. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული სასწავლო პროგრამების მთლიანად და მაღალხარისხოვნად გავლა და ამ მიზნით:

ა) გაკვეთილისათვის საფუძვლიანად მზადება და თითოეული გაკვეთილის მაღალხარისხოვნად ჩატარება;

ბ) სოფლის პირობებში სწავლების მტკიცედ დაკავშირება სოფლის მეურნეობის პრაქტიკასთან;

გ) დედაენის, რუსული ენის, უცხო ენისა და მათემატიკურ საგნებში საკლასო, საკლასო-საკონტროლო და საშინაო წერითი სამუშაოების ზუსტად ჩატარება განათლების სამინისტროს მიერ დადგენილი ნორმების მიხედვით და წერითი ნამუშევრების საფუძვლიანად გასწორება, ხოლო იმ სკოლებში, სადაც წერითი მეტყველება განსაკუთრებით არის ჩამორჩენილი, — დამატებითი ღონისძიების გატარება;

დ) მათემატიკური საგნების—არითმეტიკის, ალგებრის, გეომეტრიისა და ტრიგონომეტრიის ამოცანათა კრებულებში მოცემული ამოცანებისა და მაგალითების ამოხსნა-გამოყვანა უკლებლივ

ე) ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის კაბინეტების შევსება-შოწენ-რიგება; ამ საგნების პროგრამებით დაწესებულ სადემონსტრაციო ექსპერიმენტების სრულად მოწყობა და ფიზიკისა, ქიმიისა, ბიოლოგიისა და გეოგრაფიის სახელმძღვანელოებში მითითებული ლაბორატორიული სამუშაოებისა და პრაქტიკული საფარჯიშოების უკლებლივ ჩატარება და ამოცანების მთლიანად ამოხსნა.

7. ცოდნის შეფასების საქმეში საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დირექტივების განუხრელად გატარება და ამ დარგში ჯერ კიდევ არსებული ლიბერალიზმის მთლიანად აღმოფხვრა;

8. სასწავლო გეგმების, პროგრამების, განათლების სამინისტროს ბრძანებებისა და მითითებების და სხვა სადირექტივო დოკუმენტების საფუძვლიანად შესწავლა, მათი განუხრელად გატარება და სათანადო მოვლა-დაცვა.

9. ბიბლიოთეკების წიგნადი ფონდის შევსება, ბიბლიოთეკების მოწესრიგება და კლასგარეშე კითხვის საქმის გადაჭრით გაუმჯობესება;

10. კლასგარეშე მუშაობისა, მოსწავლეთა ორგანიზაციების მუშაობისა და მშობელთა შორის მუშაობის გაუმჯობესება.

11. სასკოლო დოკუმენტების—საკლასო ჟურნალის, მოსწავლეთა პირადი საქმეების, წარმატების სააღრიცხვო ჟურნალის, მოწმობათესტატების გაცემის სააღრიცხვო წიგნის, სასკოლო კაბინეტების საინვენტარო წიგნისა და სხვათა უნაკლოდ წარმოება და მოვლა-დაცვა.

§ 2

გაფრთხილებულ იქნან დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების მასწავლებლები, დირექტორები (გამგეები), სასწავლო ნაწილის გამგეები, რომ ამ ბრძანებით დასახული ამოცანების შეუსრულებლობის,—გაკვეთილზე მოუმზადებლად გამოცხადების, წერილთი სამუშაოების ნორმების, ამოცანების მთლიანად ამოუხსნელობის, სასკოლო ექსპერიმენტის, ლაბორატორიულ-პრაქტიკული საფარჯიშოების ჩაუტარებლობის და სხვა შემთხვევაში განათლების სამინისტრო მათ მიმართ მკაცრ ზომებს მიიღებს.

დაწესდეს, რომ V-XI კლასების იმ მოსწავლეებს, რომლებიც უბი-
 ზეზოდ გამოტოვებენ ზედიზედ სამ სამეცადინო დღეს და ადგილობრივ
 წარმატებისა არიან, ყოფაქცევაში შეუმცირდეთ ნიშანი; ასევე მოსწავლეებს
 ლენი, რომლებიც ამის შემდეგ კვლავ გააცდენენ მეცადინეობას
 უმიზეზოდ—გარიცხულ უნდა იქნენ სკოლიდან. საკითხი მათი
 გარიცხვის შესახებ განხილულ უნდა იქნეს პედაგოგიურ საბჭოზე.
 V-VIII კლასებიდან ამ მიზეზით გარიცხული მოსწავლეების
 აღდგენის უფლება მიეცეს ქალაქისა და რაიონების განათლების
 განყოფილებებს, ხოლო IX-XI კლასებიდან გარიცხული მოსწავლე-
 ების აღდგენისა კი—აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ-სა, სამხრეთ-ოსე-
 თის ავტონომიური ოლქისა და ქ. თბილისის ტერიტორიაზე,
 შესაბამისად—აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ-ს განათლების სამინის-
 ტროებს, სამხრეთ-ოსეთის ოლქისა და ქ. თბილისის განათლების
 განყოფილებებს, ხოლო დანარჩენ რაიონებსა და ქალაქებში—საქარ-
 თველოს სსრ განათლების სამინისტროს.

§ 4

დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლის დირექტორებმა (გამ-
 გეებმა) სკოლის სასწავლო-სააღმზრდელო გეგმას 1947-48 სასწავლო
 წლისათვის ეს ბრძანება დაუდონ საფუძვლად, აღმოფხვრან მასწავლე-
 ბელთათვის დახმარებისა და მათ მუშაობაზე კონტროლის დარღვი-
 არსებული ფორმალისა, დახმარებასა და კონტროლს კონკრეტული,
 საქმიანი ხასიათი მისცენ, ერთიანად დარაზმონ პედაგოგიური კოლექ-
 ტივი დასახული ამოცანების გარშემო და უზრუნველყოფონ ამ
 ამოცანების მაღალხარისხიანად შესრულება.

§ 5

ქალაქებისა და რაიონების სააღზრდო განათლების განყოფილებებმა
 გააძლიერონ მასწავლებლებისათვის მეთოდური დახმარების საქმე,
 არსებითად გარდაქმნან კონტროლი—მისცენ მას სისტემატური ხასი-
 ათი, განიხილონ მისი შედეგები, განაზოგადონ მოწინავე სკოლების
 გამოცდილება და მკაცრად დასაჯონ სკოლის ის მუშაკები, რომლებ-
 ბიც ამ ბრძანებით დასახული ამოცანების შესრულების საქმეს დაბა-
 ლი პასუხისმგებლობით მოეკიდებიან.

§ 6

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დაწყებითი და
 საშუალო სკოლის სამმართველომ სკოლების მუშაობის შესწავლის
 დროს განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს ამ ბრძანების შესრუ-
 ლების შემოწმებას.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი **პ. კუპრაძე**

განათლების განყოფილების განცხადება,
რეაქციონი და საშუალო სკოლების დირექტორებს.

გაცნობებთ, რომ 1947/48 სასწავლო წელს სამოქალაქო ისტორიაში პროგრამული მასალა კლასებს შორის შემდეგნაირად უნდა იქნეს განაწილებული:

1. V კლასი გაივლის ძველ აღმოსავლეთისა და საბერძნეთის ისტორიას;

2. VI კლასი შეისწავლის რომისა და ადრინდელი შუა საუკუნეების ისტორიას (მათი შუა საუკუნეების ისტორიის პროგრამის პირველ განყოფილებას);

3. VII კლასი შეისწავლის შუა საუკუნეების ისტორიის II და III განყოფილებებს თემატდებ—„ესპანეთის და ნიდერლანდის რევოლუცია“ (ჩაუთვლელად). თემების მოცულობისა და სირთულის მიხედვით უნდა გადიდდეს თითოეულ თემისათვის პროგრამით ნაჩვენები საათების რაოდენობა (VII კლასის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საათების ფარგლებში);

4. VIII კლასი მიმდინარე სასწავლო წლის განმავლობაში გაიმეორებს მთელ შუა საუკუნეების ისტორიას;

5. IX კლასი სასწავლო წლის პირველ ნახევარში შეისწავლის სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიის II ნაწილს, წლის მეორე ნახევარში კი ახალი ისტორიის მეორე პერიოდს პარიზის კომუნის დიდი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციამდე;

6. X კლასი შეისწავლის სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიის II ნაწილიდან უკანასკნელ თემას—„კაპიტალიზმის განვითარება მეფის რუსეთში“ და სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიის III ნაწილს, თემატდებ: „მეურნეობის აღსადგენად მშვიდობიან სამეურნეო მშენებლობაზე გადასვლა“;

7. XI კლასი შეისწავლის სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიას თემიდან „მეურნეობის აღსადგენად მშვიდობიან სამეურნეო მშენებლობაზე გადასვლა“, რის შემდეგ საგამოცდოდ იმეორებს სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიას და ახალ ისტორიას მთლიანად (VIII, IX და X კლასების კურსს).

ვინაიდან საქართველოს ისტორია ახლანდელ X და XI კლასების მოსწავლეებს უკვე გავლილი აქვთ, საქართველოს ისტორიისათვის განკუთვნილი ორ-ორ საათიდან თითო საათი ამ კლასებში წელს უნდა მოხმარდეს სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიის შესწავლას (ერთი საათი კი ეთმობა მათემატიკას, სიმწიფის ატესტატში შეიტანება გასულ სასწავლო წელს საქართველოს ისტორიაში X კლასში მიღებული საგამოცდო ნიშანი).

მიმდინარე სასწავლო წელს, ახალ, შესწორებული პროგრამების მიღებამდე, სკოლებმა უნდა იხელმძღვანელონ გასულ წელს დაბეჭდილი პროგრამებით, ხოლო მასალა კლასებს შორის უნდა განაწილდეს ამ მითითების მიხედვით.

დაწყებითი და საშუალო სკოლის

სამმართველოს უფროსი უ. ოგოლაძე

საქართველოს სსრ ქართული დაწესებულება, რეაქლიანი და ხაშუალო სკოლების სასწავლო გეგმა
1947/48 სასწავლო წლისათვის

№№ რიგ.	საგნის დასახელება	თარგობის საათების რაოდენობა										სულ	
		1 კლ.	2 კლ.	3 კლ.	4 კლ.	5 კლ.	6 კლ.	7 კლ.	8 კლ.	9 კლ.	10 კლ.		11 კლ.
1	ქართული ენა	14 ^{*)}	9 ^{*)}	10 ^{*)}	7	4	4	3	2	—	—	—	53
2	ლიტერატურა	—	—	—	—	3	3	3	3	4	4	4	24
3	რუსული ენა	—	6	7	6	7	7	7	6	3	3	3	55
4	ლიტერატურა	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	9
5	ფრანგ ენა	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	14
6	ისტორია	—	—	—	2	2	2	2	2	4	5 ^{**)}	5 ^{**)}	24
7	კონსტიტუცია	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
8	აზიომეტრია	7	6	6	6	6	2	—	—	—	—	—	33
9	ალგებრა-გეომეტრია- ტრიგონომეტრია	—	—	—	—	—	3	6	4	6	5	5	29
10	ფიზიკა	—	—	—	—	—	2	3	3	3	3	3	14
11	ასტრონომია	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
12	ბუნებისმეტყველება	—	—	—	2	2	3	2	2	2	—	—	18
13	ქიმია	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3	3	10
14	გეოგრაფია	—	—	—	2	3	3	2	2	2	2	—	16
15	ფსიქოლოგია	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
16	ლოგიკა	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
17	სამხედრო მომზადება	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
18	ფიზიკური მომზადება	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	17
19	ხატვა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	6
20	მანერა	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	5
21	სამღერა	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4
ს უ ლ		24	24	27	24	32	32	32	32	34	34	34	304

*) სულთა წერისათვის განკუთვნილი 2 საათის რაოდენობა.
**) აქედან ორი საათი ემთხვევა საქართველოს ისტორიას.

1. 1947/48 სასწავლო წელს საშუალო სკოლების X-XI კლასებში საქართველოს ისტორია არ ისწავლება; აღნიშნული მოსწავლეებს საქართველოს ისტორია შესწავლილი აქვთ IX კლასებში, 1947/48 სასწავლო წელს სიმწიფის ატესტატზე გამოცდები საქართველოს ისტორიაში არ ჩატარდება. ატესტატში შეტანილი იქნება ის ნიშანი, რომელიც მოსწავლემ X-დან XI კლასში გადასაყვან გამოცდებზე მიიღო (წელს, X-XI კლასებში, საქართველოს ისტორიისათვის განკუთვნილი ორ-ორი საათიდან ერთი საათი დაეთმობა საბჭოთა კავშირის ხალხთა ისტორიას, ერთი კი—მათემატიკას).

2. იმ სკოლებში, სადაც ფსიქოლოგია და ლოგიკა არ ისწავლება, XI კლასში ლოგიკისათვის განკუთვნილ ორ საათიდან ერთი დაეთმობა ქართულ ენას, ერთი—ფიზიკას, ხოლო X კლასში ფსიქოლოგიისთვის განკუთვნილი ერთი საათი დაეთმობა ქართულ ლიტერატურას.

3. ვაერთა საშუალო სკოლების IX, X, XI კლასებში ისწავლება როგორც ფიზიკური მომზადება, ისე სამხედრო მომზადება. ქალთა საშუალო სკოლებში კი ისწავლება მხოლოდ ფიზიკური მომზადება, სამხედრო მომზადება არ ისწავლება. ქალთა სკოლის IX-X-XI კლასებში კვირეული დატვირთვა იქნება ერთი საათით ნაკლები, ვიდრე ვაერთა სკოლების შესაბამის კლასებში.

იმ საშუალო სკოლებში IX-X-XI კლასებში, სადაც ქალ-ვაჟნი ერთად მეცადინეობენ, ქალები მეცადინეობენ მხოლოდ ფიზიკურ მომზადებაში, ვაჟები კი—როგორც ფიზიკურ მომზადებასა ისევე სამხედრო მომზადებაშიც, ასეთ სკოლებში ფიზიკურ მომზადებაში ქალები ცალკე მეცადინეობენ.

იმ რვაწლიან და საშუალო სკოლების V-VI-VII-VIII კლასებში, სადაც ქალ-ვაჟნი ერთად მეცადინეობენ, დასაშვებია ქალებმა და ვაჟებმა ფიზიკურ მომზადებაში ერთ-ერთულად იმეცადინონ, მაგრამ ცალ-ცალკე ჯგუფებში.

4. სასწავლო გეგმით, რუსულ ენაში საათები გაზრდილია, ხოლო უცხო ენაში შემცირებული, ამის გამო სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საათების რაოდენობა არ ემთხვევა არსებულ პროგრამებით მოცემულ საათების საორიენტაციო განაწილებას. ამ საგნებში პროგრამული მასალა უნდა დარჩეს უცვლელად და წელს თითოეული თემისათვის დრო მასწავლებელმა უნდა გაანაწილოს სასწავლო გეგმის მიხედვით.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველო.

ПРИКАЗ № 1994

По Министерству Просвещения Грузинской ССР

11 августа 1947 года.

**Об основных задачах школ Грузинской ССР
в 1947/48 учебном году.**

Увеличение срока обучения в школах Грузинской ССР значительно способствовало улучшению их учебно-воспитательной работы. Итоги 1946/47 учебного года показали, что переход на 11-летнее обучение явился началом глубоких качественных изменений: передовая часть учителей, работающих в наших школах надлежащим образом использовала преимущества в учебно-воспитательной работе, вызванные увеличением срока обучения.

В результате серьезной работы в школах и органах народного образования по осуществлению исторического постановления ЦК ВКП(б) о журналах „Звезда“ и „Ленинград“ и намеченных на основе этого постановления Министерством Просвещения Грузинской ССР мероприятия, существенно повысился уровень идейно-политического воспитания учащихся.

В истекшем году значительно возросло число учащихся в школах. Большинство школ с 1 сентября организованно начало работу,—составлены были расписания занятий, в точности соблюдался учебный режим, большое внимание уделялось воспитательной работе, укреплению дисциплины среди учащихся, учителя систематически готовились к урокам и проводили их на высоком уровне и т. д.

Во многих школах особое внимание уделялось: при обучении родному языку и литературе—повышению культуры письменной и устной речи, глубокому и основательному усвоению содержания литературных произведений и правиль-

ному марксистско-ленинскому анализу литературных явлений; при обучении русскому языку обогащению лексического запаса, правильному произношению слов и предложений, выработке у учащихся навыков правильного чтения и письма; при обучении математическим дисциплинам—выработке навыков быстрого счета, логически правильного математического суждения и в этих целях систематическим упражнениям и решении задач и примеров; при обучении естественным наукам—физики, химии, естествознанию—применению школьного эксперимента и лабораторно-практических занятий, пополнению и упорядочению школьных кабинетов физики, химии и естествознания. Значительно улучшено также преподавание гражданской истории, географии и других предметов.

Повышению уровня знаний учащихся в значительной мере способствовала правильная организация в 1946/47 учебном году упражнений и повторения пройденного материала, подготовка к экзаменам и точная и объективная оценка успеваемости учащихся. Особое внимание уделялось в течение учебного года упражнениям и повторению материала; занятия в школах были начаты своевременно, и, по сравнению с прошлым годом, реже имел место либерализм при оценке знаний учащихся.

Экзамены показали, что многие средние школы республики, в особенности школы г. г. Тбилиси, Кутаиси, Батуми, Сухуми, Гори, Махарадзе и Телави, школы Зестафонского, Хашурского, Самтредского и других районов выпустили учащихся, хорошо владеющих основами наук: вполне грамотных, начитанных, должным образом разбирающихся в литературных явлениях, владеющих правильной русской устной и письменной речью, обнаруживающих основательные знания по математике, гражданской истории, географии, сознательно усвоивших научные положения, правила и законы по естествознанию и способных применить свои знания на практике.

Значительное улучшение обучения учащихся основам наук подтверждается тем фактом, что в истекшем году экзамены на аттестат зрелости сдали из 11.373 учащихся XI классов—9.771, т. е. 95,8%, между тем как в 1945 г.

из числа 13.969 учащихся X классов сдали все экзамены и получили аттестат лишь 7635, т. е. 54,7% учащихся. Подтверждением значительного улучшения качества обучения является также факт получения золотых и серебряных медалей 800 учащимися, что составляет почти 9% окончивших курс средней школы, в то время как в 1945 г. было выдано 319 золотых и серебряных медалей, т. е. медалями были награждены лишь 4% окончивших курс средней школы.

Наряду с успехами, достигнутыми в условиях увеличенного срока обучения за один 1946/47 учебный год, имеются также недостатки, выражающиеся в том, что массовое решительное улучшение учебно-воспитательного дела все еще не достигнуто и многие начальные, восьмилетние и средние школы республики не дают учащимся прочных и глубоких знаний в пределах установленной программы.

Материалы инспекторского обследования, анализ письменных работ и результаты приемных экзаменов в высших учебных заведениях показывают, что часть окончивших в 1947 году курс средней школы республики обнаруживает неудовлетворительное знание курса средней школы. Слабые знания обнаружили:

По грузинскому языку и литературе: учащиеся средних школ селении Орулу, Дарчели, Рухи, Кахати, Орсантия Зугдидского района, Болниси—Болнисского района, Ламискана—Каспского района Сартичала—Сагареджинского района, Шуагора и Исрити—Ванского района и других средних школ.

По русскому языку—сел. Геби и Уцери—Онского района, Джахундры Земо-Сванетского района, Дерчи—Кутаисского района, Дзевера—Горийского района, Отобая—Гальского района, Шаумян—Марнеульского района, Чочхаты—Ланчхутского района, учащиеся некоторых средних школ Зугдидского, Цаленджихского и др. районов.

По математическим дисциплинам: сел. Чребало—Амбролаурского района, грузинской средней школы г. Ахалкалаки, сел. Брети—Карельского района, Авневи—Знаурского района, Мамати и Нигвзиани—Ланчхутского района, Сапрасия—Ван-

ского района, Цхемлис-Хиди—Махарадзевского района и учащиеся некоторых других школ республики.

По физике—Манглисской русской средней школы—Тетрицкаройского района, Казбеги и Сиони—Казбегского района, Клухорской грузинской средней школы, сел. Теби—Онского района, Лия—Цалинджихского района, Чребало—Амбролаурского района, Накалакеви—Цхакаевского района, Велисцихе—Гурджаанского района, Цагерской средней школы и учащиеся других средних школ.

Обращаю особое внимание работников школ на то, что в значительной части школ в повседневной учебной работе, перенеся в центр внимания на выпускные классы, забыли об учащихся других классов. Немало и таких средних школ, в которых подобная нездоровая тенденция приняла еще более вредный характер, выразившийся в том, что кандидаты на получение золотых и серебряных медалей подбирались предварительно и коллективы преподавателей вели работу главным образом с ними, успеваемость же остальных учащихся, выпадавших из их внимания, на экзаменах оценивалась поверхностно, в результате чего многие из них аттестаты об окончании средней школы получили незаслуженно.

Основными причинами указанных недостатков в учебно-воспитательном деле являются:

а) недостаточная работа некоторой части учителей школ республики по повышению своего идейно-политического уровня и педагогического мастерства и все еще слабый контроль работы учителей со стороны органов народного образования;

б) низкий уровень трудовой дисциплины во многих школах, неупорядоченность учебного режима, частые пропуски уроков и опоздания на уроки без уважительной причины, недисциплинированность учащихся;

в) несоответствие некоторых директоров и зав. учебной частью школ занимаемой должности, отсутствие авторитета, неумение руководить повседневной работой учителей, отсутствие контроля над учителями и неспособность сплотить учителей вокруг себя для разрешения стоящих перед школой учебно-воспитательных задач;

г) отсутствие у части школ соответствующей учебной базы—учебных кабинетов, дидактических пособий, школьных библиотек и недостаточная забота и инициатива по обеспечению школы этими средствами.

П Р И К А З Ы В А Ю:

§ 1.

Начальным, восьмилетним и средним школам и органам народного образования Грузинской ССР в 1947/48 учебном году осуществить следующие основные задачи:

1. Полностью вовлечь в школы оставшихся вне ее детей школьного возраста и сохранить весь контингент учащихся;

2. Еще более укрепить трудовую дисциплину среди работников школ и в точности проводить установленный школьный режим;

3. Решительно улучшить воспитательную работу и установить среди учащихся твердую дисциплину;

4. Уделить надлежащее внимание учащимся невыпускных классов и низкой и средней успеваемости, искоренить среди работников школы нездоровую тенденцию, в силу которой во многих школах работа с учащимися невыпускных классов и низкой и средней успеваемости была признана делом второстепенного значения;

5. Повысить идейно-политический уровень учащихся путем проведения в этих целях соответствующей работы с учащимися на уроках родного и русского языков, истории, географии, физики, химии, библиотеки и др.;

6. Обеспечить полное и высококачественное выполнение утвержденных Министерством Просвещения Грузинской ССР учебных программ, для чего:

а) тщательно готовиться к каждому уроку и проводить его высококачественно;

б) прочно увязать обучение в сельских местностях с практикой сельского хозяйства;

в) систематически проводить классные, контрольные и домашние письменные работы по родному, русскому и

иностранным языкам и математическим предметам в соответствии с установленными Министерством Просвещения нормами и тщательно исправлять письменные работы; проводить дополнительные мероприятия;

г) решать все задачи и примеры, помещенные в имеющихся в сборниках задач по арифметике, алгебре, геометрии и тригонометрии;

д) пополнить и привести в порядок кабинеты физики, химии и биологии: провести установленные программами по этим предметам демонстрационные эксперименты, лабораторные работы, практические упражнения, указанные в учебниках физики, химии, биологии, географии и полностью решать все задачи.

7. В точности проводить директиву Министерства Просвещения об оценке знаний учащихся и искоренить полностью имеющий пока еще место либерализм.

8. Тщательно изучать, проводить и хранить надлежащим образом учебные планы, программы, приказы и указания Министерства Просвещения и другие директивные документы.

9. Пополнить библиотечные фонды, привести в порядок библиотеки и решительно улучшить постановку внеклассного чтения.

10. Улучшить внешкольную работу, работу ученических организаций и среди родителей.

11. Обеспечить тщательное ведение, уход и хранение школьных документов—классных журналов, личных дел учащихся, журнал по учету успеваемости, книги учета выдачи свидетельств и аттестатов, инвентарных книг школьных кабинетов и др.

§ 2.

Предупредить учителей, директоров (заведующих) и зав. учебной частью начальных, восьмилетних и средних школ, что в случае невыполнения указанных настоящим приказом задач, явка на уроки без предварительной подготовки, невыполнение письменных работ по установленной норме, невыполнение всех задач, непроведение школь-

ного эксперимента, лабораторно-практических упражнений и др.—в отношении их Министерством будет приняты строгие меры.

§ 3.

06/10/59
2024/11/01/33

Установить, что учащимся V—XI классов средней успеваемости, пропустившим без уважительных причин подряд три учебных дня, оценка по поведению снижается; учащиеся, после этого вновь пропустившие занятия без причин, исключаются из школы.

Вопрос об их увольнении должен быть обсужден педагогическим советом.

Право восстановления исключенных по этой причине учащихся V—VIII классов принадлежит городским и районным ОНО, право восстановления исключенных из IX—XI классов учащихся в Абхазской и Аджарской АССР, АО Юго-Осетии и на территории г. Тбилиси — Министерством Просвещения Абхазской и Аджарской АССР, ОНО АО Юго-Осетии и г. Тбилиси соответственно, в остальных же районах и городах — Министерству Просвещения Грузинской ССР.

§ 4.

Директорам (заведующим) начальных, восьмилетних и средних школ в основу учебно-воспитательного плана на 1947/48 учебный год положить настоящий приказ, искоренить формализм в деле оказания помощи учителям и контроля за их работой, придав этой помощи и контролю конкретный, деловой характер, сплотить педагогический коллектив для разрешения поставленных задач и обеспечить высококачественное выполнение их.

§ 5.

Городским и районным ОНО усилить работу по оказанию методической помощи учителям, решительно улучшить контроль, придав ему систематический характер, обсудить его результаты, обобщить опыт передовых школ и налагать строгое взыскание на работников, проявляющих безответственное отношение к выполнению задач, поставленных настоящим приказом.

§ 6.

Управлению начальных и средних школ Министерства Просвещения Грузинской ССР при изучении работы школ особое внимание уделить проверке выполнения настоящего приказа.

Министр Просвещения
Грузинской ССР В. КУПРАДЗЕ

ПРИКАЗ № 1983

По Министерству Просвещения Грузинской ССР

5 августа 1947 года.

О результатах экзаменационных письменных работ учащихся одиннадцатых классов—кандидатов на золотую и серебряную медаль в конце 1946/47 учебного года.

В конце 1946/47 учебного года в Министерство Просвещения Грузинской ССР из средних школ городов и районов поступило 1100 экзаменационных письменных работ учащихся—кандидатов на золотую и серебряную медаль.

Ознакомившись с итогами проверки экзаменационных письменных работ по русскому языку учащихся одиннадцатых классов, представленных школами к награждению золотыми и серебряными медалями, отмечаю:

В целях улучшения преподавания русского языка в школах Грузинской ССР в 1946/47 учебном году проделана серьезная работа. Преобладающее большинство учащихся одиннадцатых классов, представленных к награждению медалями, имеют прочные знания пройденного материала и хорошо владеют текстом литературных произведений. Выполненные ими письменные работы отвечают установленным требованиям,—содержание работ дает основание для заключения, что словарный запас учащихся достаточен; орфография, стиль, пунктуация—удовлетворительны, внешнее оформление работ лучше, чем в предыдущие годы.

Письменные работы, представленные школами г. Тбилиси, Кутаиси, Сухуми, Батуми, Поти, Гори, Махарадзе, Хоби, Телави, Зестафони, Ахмета, Боржоми, Гали и других городов и районов являются показателями хорошей подготовки учащихся. Преобладающей частью учащихся предложенные темы раскрыты хорошо и написаны на

двух, трех, четырех, а в некоторых школах на 6—8 страницах бумаги большого формата. Большинство работ выполнено содержательно, грамотно, по заранее составленному плану, мысль изложена в нужной последовательности; часто применяются эпиграфы, а также вступление и заключение. В названных работах отсутствует шаблон, однообразие. Каждый учащийся пишет по-своему.

Лучшую подготовку в отношении письменного изложения мыслей показали учащиеся Тбилисских I, II, VII мужских, Тбилисских I, II, VI, XIII, XXIII женских средних школ, Кутаисской I женской школы, Сухумских, Зестафонских и Горийских женских школ, Зугдидских и Махарадзевских мужских и женских школ, Боржомских, Потийских и Гальских школ.

Учащиеся этих школ дали исчерпывающий ответ на предложенные им темы; так, ученица Боржомской женской средней школы, где была предложена тема „Борьба Данко за спасение людей“ (тема эта была предложена также во многих школах г. Тбилиси, Кутаиси, Батуми и др.) в качестве эпиграфа берет известный афоризм Ш. Руставели „Лучше смерть, но смерть со славой, чем бесславных дней позор“.

Ответив на тему в основной части своей работы, она дает такое заключение: „Дело Горького—дело наше общее. Такой талант, как Горький—принадлежит всему миру“ (Анатоль Франс).

Многие учащиеся других школ, отвечая на ту же тему, в заключении удачно использовали слова Молотова: „Вот почему рабочие и все трудящиеся видят в Горьком себя, своего человека, свою жизнь, судьбу, свое будущее“ и т. д.

Наличие большинства таких работ, представленных в Министерство Просвещения Грузинской ССР, является результатом сосредоточенной и систематической работы, которую в средней школе вели учащиеся в продолжение ряда лет под руководством опытных, знающих и любящих дело преподавателей русского языка, надлежаще вооруженных современной методикой преподавания данного

предмета, а также результатом того, что с переходом на одиннадцатилетнее обучение для учителей русского языка и учащихся были созданы лучшие условия для нормального изучения программного материала по русскому языку и литературе.

Но не всеми школами и не всеми преподавателями использованы одинаково эти возможности, созданные переходом на одиннадцатилетнее обучение. Некоторые школы и преподаватели пока еще несерьезно относятся к задачам, стоящим перед ними, и в этих школах занятия учащихся поверхностны, формальны.

Так, из Гебской средней школы, Онского района, кандидатами на медали были представлены три ученика, в работах которых преподаватель Рехвиашвили не заметил несколько десятков ошибок. В работах 4 учащихся Уцерской средней школы того же района также оцененных отметкой „5“, преподаватель Метревели не заметил много грубых ошибок.

Неисправленные ошибки встречаются также в работах кандидатов учащихся школ Цаленджихского района, некоторых школ Зугдидского района, Дзеверской средней школы—Горийского района, Дерчской школы—Кутаисского района, Отобаевской средней школы—Гальского района, Чочхатской—Ланчхутского района, Шаумянской—Марнеульского района, Джахундарской—Квемо-Сванетского района и др. средних школ отдельных районов.

Недостатком в работе преподавателей русского языка и литературы ряда школ нужно считать также недостаточное внимание в отношении оформления письменных работ: учащиеся многих школ пишут плохим почерком, не справляются с правильным написанием букв и слов, в работах встречаются подчистки, вставки букв и слов другими чернилами (Дигомская и др. средние школы).

Обращает на себя внимание и тот факт, что в качестве кандидатов на медали отдельными школами были представлены и такие учащиеся, которые в четвертях учебного года по русскому языку имели оценку „3“ и даже „2“ (Горийская I мужская средняя школа, Кутаисская VIII мужская и др. средние школы).

Указанные недостатки являются результатом слабой работы некоторых преподавателей, не владеющих русским языком и не справляющихся с задачами, поставленными перед средними школами в области преподавания русского языка; с другой стороны, эти недостатки вызваны безответственным отношением к своим обязанностям со стороны одной части преподавателей, которые не заботятся о расширении активного словарного запаса учащихся, о выполнении норм письменных работ в отдельных классах, о тщательном исправлении и правильной оценке этих работ и т. д. Вместе с этим, не предъявляя к учащимся строгих, педагогически выдержанных требований в отношении четкого выполнения ими повседневных устных и письменных заданий, преподаватели эти поощряют поверхностную работу учащихся и не стимулируют их к систематической, усидчивой работе.

П Р И К А З Ы В А Ю:

1. Министром Просвещения Абхазской и Аджарской АССР, Зав. ОБОНО Автономной Области Юго-Осетии, Зав. ГорОНО и РОНО:

1) С начала 1947/48 учебного года совместно с управлением кадров заменить слабых преподавателей русского языка преподавателями, вполне владеющими русским языком.

2) С нового учебного года еще более усилить контроль за работой преподавателей русского языка по повышению ими культуры устной и письменной речи учащихся, по проведению повседневной плановой работы, по налаживанию работы предметных комиссий в школах, по своевременному и высококачественному выполнению государственной программы и норм письменных работ.

3) Принять меры по пополнению школьной библиотеки соответствующей литературой для внеклассового чтения.

4) В аппарате Министерств и ОНО иметь инспектора, специалиста по русскому языку, вменив ему в обязанность

проверку состояния изучения русского языка в школах; усилить в этом направлении также работу секции русского языка и литературы районного педагогического кабинета, который обобщением результатов обследования, опыта работы лучших преподавателей и популяризацией этого опыта, проведением совещаний преподавателей русского языка и др., должен способствовать повышению качества обучения русского языка в школах.

II. Директорам и зав. учебной частью школы:

1) Иметь план работы предметной комиссии по русскому языку и конкретно руководить работой последних.

2) На заседаниях педагогического совета периодически заслушивать доклады преподавателей русского языка о состоянии работы по русскому языку в отдельных классах и намечать конкретные мероприятия по изжитию недочетов, а в процессе повседневной работы проверять выполнение отдельных мероприятий.

3) Периодически проверять письменные работы учащихся по русскому языку в разрезе ступеней школы: а) II—IV кл., б) V—VIII кл., в) IX—XI класс, или работы отдельных преподавателей и результаты проверки вместе с итогами посещения уроков. обсуждать на заседании педагогического совета.

4) Иметь представленный преподавателем русского языка план проведения письменных работ по отдельным четвертям.

5) Составить список рекомендательных книг для внеклассного чтения в соответствии с подготовкой учащихся отдельных классов. Классному руководителю и преподавателю русского языка данного класса установить минимум произведений для внеклассного чтения и руководить фактическим выполнением плана.

6. В целях усиления работы в школах по русскому языку и ответственности преподавателей, считать целесообразным, как и по другим предметам, установление единого дня для проведения письменного экзамена по русскому языку в XI классах в конце учебного года.

7. Институту усовершенствования учителей представить план оказания помощи преподавателям русского языка на местах в отношении повышения их квалификации без отрыва от работы и выполнения ими государственной программы, начиная с 1/IX—47 г.

8. Освободить преподавателя русского языка Гебской средней школы Рехвиашвили, не обеспечившего в школе удовлетворительной постановки изучения русского языка.

За невнимательное исправление экзаменационных письменных работ объявить выговор преподавателям Уцерской школы Метревели, Дерчской средней школы Кутаисского района Асатиани, преподавателям Дзеверской и Маджврисхевской средних школ Горийского района—Джавахишвили и Жуненко.

9. Управлению кадров Министерства Просвещения Грузинской ССР представить проект замены слабых преподавателей русского языка более подготовленными специалистами.

10. Данный приказ обсудить на районных совещаниях учителей в начале нового учебного года и наметить соответствующие мероприятия для его реализации.

11. Управлению начальных и средних школ Министерства Просвещения Грузинской ССР усилить контроль за работой преподавателя русского языка и за выполнением мероприятий, намеченных в данном приказе.

Министр Просвещения
Грузинской ССР В. КУПРАДЗЕ

Раз'яснение

1. 1947/48 учебном году в X—XI классах средних школ история Грузии не преподается: учащиеся означенных классов историю Грузии изучали в IX—X классах. В 1947/48 учебном году испытания по истории Грузии на аттестат зрелости не проводится. В аттестат заносится та отметка, которую учащийся получил на испытаниях при переходе из X класса в XI класс. В этом году в X—XI классах из двух часов, предназначенных на историю Грузии, один час отводится истории народов СССР и один математике.

2. В XI классах тех школ, где не преподается логика, из двух часов, предназначенных на логику, один час отводится родному языку, и один—на физику, в X-ом классе один час, предназначенный для психологии, отводится родной литературе.

3. В IX—X—XI классах мужских средних школ преподается как физическая подготовка, так и военная подготовка, в женских же средних школах преподается только физическая подготовка, военная подготовка не преподается. В IX—X—XI классах женских средних школ недельная нагрузка будет на один час меньше, нежели в соответствующих классах мужских школ.

В IX—X—XI классах тех средних школ, где проводится совместное обучение мальчиков и девочек, девочки занимаются только по физической подготовке, а мальчики как по физической, так и по военной подготовке.

В таких школах девочки по физической подготовке занимаются отдельно.

В тех восьмилетних школах, а также в V—VI—VII—VIII классах средних школ, где мальчики и девочки обучаются совместно, допустимо их одновременное занятие по физической подготовке, но в отдельных группах.

4. Учебным планом часы по русскому языку увеличены, по иностранному же языку—уменьшены. Ввиду этого, количество часов, предусмотренное учебным планом, не совпадает с ориентировочным распределением часов, указанных в существующих программах. По этим предметам программный материал должен оставаться без изменения и в этом году часы предназначенные для прохождения каждой темы, учитель должен распределить по учебному плану.

Управление начальной и средней школы
Министерства Просвещения Грузинской ССР.

1947 г. 13 августа
№ 122

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

русских начальных, восьмилетних и средних школ Грузинской ССР на 1947/48 учебный год.

№ п/п	Наименование предметов	Количество недельных часов										Итого	
		I кл.	II кл.	III кл.	IV кл.	V кл.	VI кл.	VII кл.	VIII кл.	IX кл.	X кл.		
1	Русский язык и литература чтение	14*)	11*)	13*)	8	8	8	7	5	—	—	—	74
2	Русская литература	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	5	15
3	Грузинский язык	—	4	4	5	6	6	6	6	2	2	2	43
4	Груз. литература	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	9
5	Иностраный язык	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	14
6	История	—	—	—	2	2	2	2	2	4	5**)	5**)	24
7	Конституция	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
8	Арифметика	7	6	6	6	6	2	—	—	—	—	—	33
9	Алгебра-геометрия, тригонометрия	—	—	—	—	—	3	6	4	6	5	5	29
10	Физика	—	—	—	—	—	—	2	3	3	3	3	14
11	Астрономия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
12	Естествознание	—	—	—	2	2	3	2	2	2	—	—	13
13	Химия	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3	10
14	География	—	—	—	2	3	3	2	2	2	2	—	16
15	Психология	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
16	Логика	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
17	Воен. подготовка	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
18	Физическая подготов.	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	17
19	Рисование	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	6
20	Черчение	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	5
21	Пение	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4
	Всего	24	24	27	29	32	32	32	32	34	34	34	334

*) Включая два часа, отведенные на чистописание.

**) Из этого два часа отводится на историю Грузии.

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

азербайджанских и армянских начальных, восьмилетних и средних школ Грузинской ССР на 1947/48 уч. год.

№№ п/п	Наименование предметов	Количество учебных часов											Всего
		I кл.	II кл.	III кл.	IV кл.	V кл.	VI кл.	VII кл.	VIII кл.	IX кл.	X кл.	XI кл.	
1	Родной язык	14*)	6*)	8	6	8	8	8	8	—	—	—	48
2	" литература	—	—	—	—	3	3	3	3	3	4	3	32
3	Грузинский язык	—	2	3	3	5	5	4	4	2	2	2	32
4	" литература	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	6
5	Русский язык	—	6	7	6	7	7	7	6	3	3	3	55
6	" литература	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	9
7	Иностранный язык	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	14
8	История	—	—	—	2	2	2	2	2	3	3	3	19
9	Конституция	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
10	Арифметика	7	5	5	5	5	5	—	—	—	—	—	29
11	Алгебра-геометрия, тригонометрия	—	—	—	—	—	3	3	4	5	5	5	27
12	Физика	—	—	—	—	—	—	2	2	2	3	3	12
13	Астрономия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
14	Естествознание	—	—	—	2	2	3	3	3	2	—	—	18
15	Химия	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	3	10
16	География	—	—	—	2	3	2	2	2	2	2	—	15
17	Психология	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
18	Логика	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
19	Военн. подготовка	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
20	Физическ. подгот.	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	17
21	Рисование	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4
22	Черчение	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3
23	Пение	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Всего		24	24	27	29	34	34	34	34	35	35	35	345

*) 2 часа два часа, отведенные на чистописание.

47/1

47 22

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

პასუხისმგებელი რედაქტორი მ. ბუჩულაძე

სტამბის შტაბი № 1080,

ტირაჟი 2000.

№ 12383

ლ. პ. ბერიას სახელობის პოლიგრაფკომბინატი „კომუნისტი“,
თბილისი, ლენინის კ. № 28